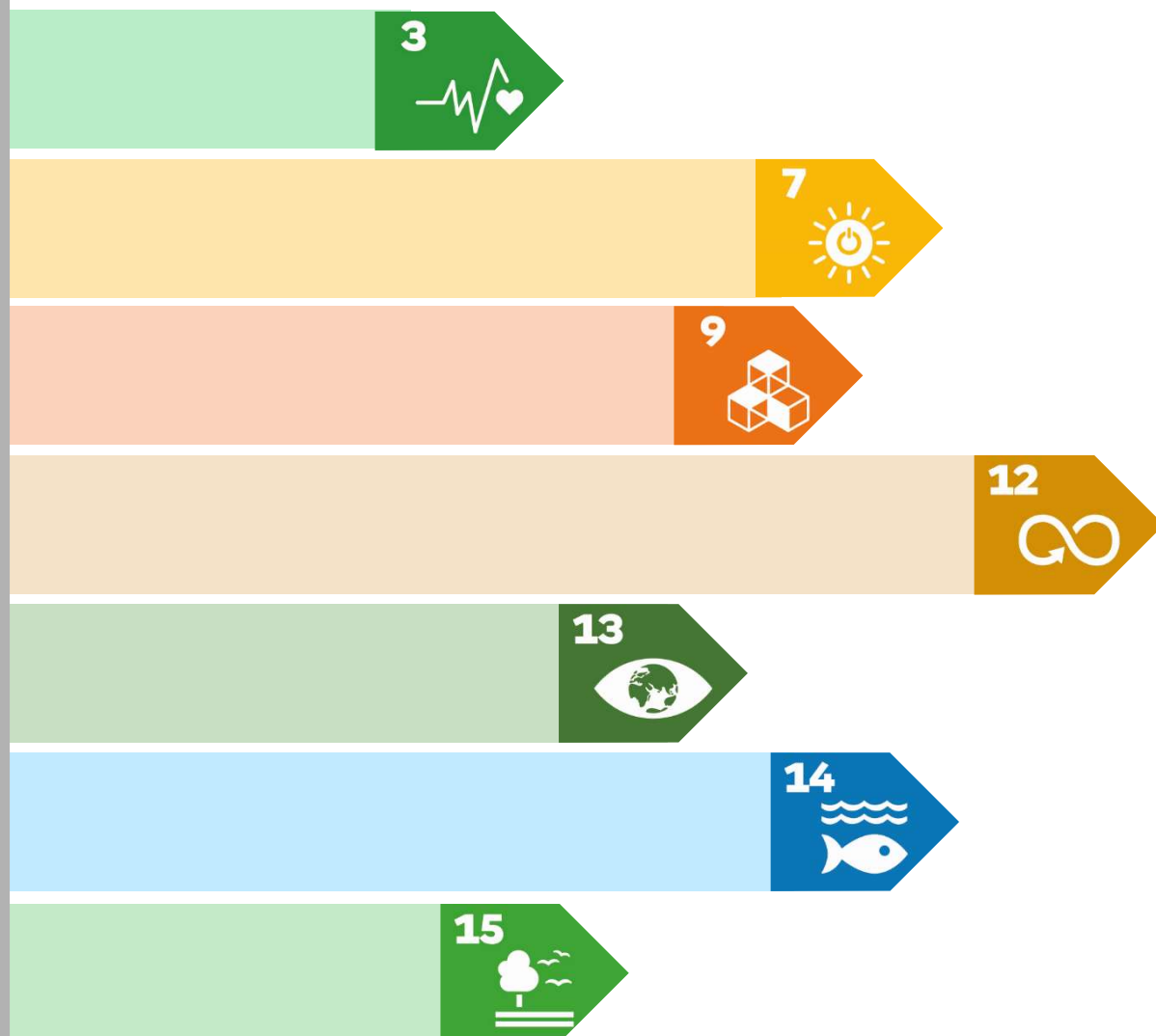

2030 AGENDA

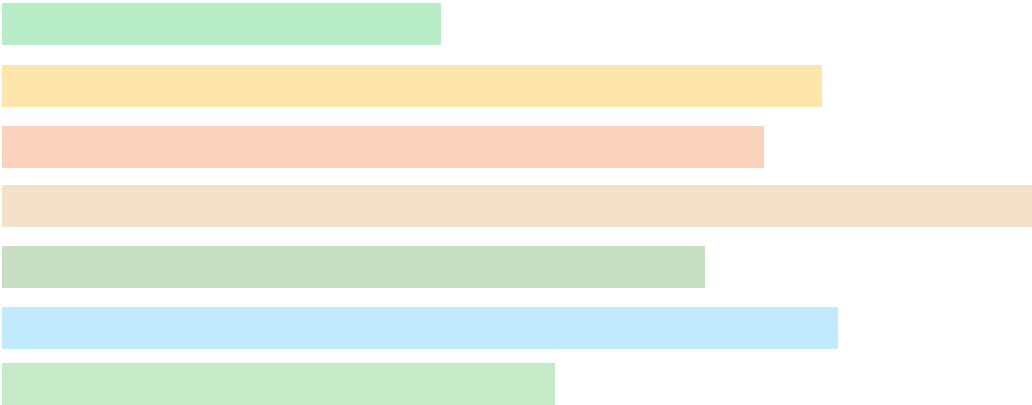
GARAPEN JASANGARRIKO HELBURUAK

GIPUZKOAN INGURUMEN-HELBURU ETA - HELMUGEN ARLOAN EGIN DEN AURRERABIDEA

5. txostena

2022

2024ko otsaila

Gipuzkoan ingurumen-helburu eta -helmugen arloan egin den aurrerabideari buruzko 5. txostena

Gipuzkoako Foru Aldundia

Jasangarritasun Departamentua

Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritza Orokorra

Gipuzkoa Plaza z.g. Donostia 20005

<https://www.gipuzkoa.eus/es/web/ingurumena>

Agiri hau ADOS Sostenibilidad y Clima S.L. enpresaren laguntzarekin egin da.

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Jasangarritasun
Departamentua

Diputación Foral
de Gipuzkoa
Departamento de
Sostenibilidad

**Gipuzkoako
Iraunkortasunaren Behatokia**
Observatorio de la
sostenibilidad de Gipuzkoa

Aurkibidea

1.Aurkezpena	1
2.Txostenaren xedea	2
3.Gipuzkoan ingurumen-helburuen eta -helmuguen jarraipena egiteko adierazleak	4
4.Garapen Jasangarriko Helburuen analisia	8

Pág.9

Pág.10

Pág.11

Pág.12

Pág.13

Pág.16

Pág.19

Pág.21

Pág.23

Pág.27

Pág.30

Pág.33

Pág.35

Pág.38

Pág.30

5.Analisiaren laburpena	40
-------------------------	----

6.Datu nabarmenak	44
-------------------	----

1. Aurkezpena

2015eko irailean, **2030 Agenda** onartu zuen Nazio Batuen Erakundeak: Garapen Jasangarriko 17 Helburu, 169 helmugarekin.

Ikuspuntu global batetik, presazkoa da hazkunde jasanezineko eredu aldatea, garapen-maila ezberdina duten herrialdeen artean ezberdintasun eta injustizia handiak sortzen ari dena. Arazo konplexua da, eta Nazio Batuen Erakundeak erantzuna eman nahi dio, garapen jasangarria bultzatuta. Garapen jasangarritzat jotzen da, garapenaren osagai ekonomikoak, sozialak eta ingurumenari dagozkionak kontuan hartuta eta bateratuta, orainaren beharrak asetzera bideratzen dena, etorkizuneko belaunaldiak haien beharrak asetzeko izango duten gaitasunari kalterik eragin gabe.

“Inor atzean ez uztea”

Horixe da 2030 Agendaren leloa eta, maila guztietan garapen jasangarria bultzatu duten nazioarteko hainbat ekimenen ondoren, gizateriaren erronka honetarako ibilbide-orri bat zehaztea eta ezartzea lortu du.

2030 Agendak ezartzen dituen Garapen Jasangarriko 17 Helburuek lehen aldiz lortu dute modu bateratuan heltzea hiru osagaiei (ekonomikoa, soziala eta ingurumenari dagokiona), 169 helmuga jarrita eta herrialdeen eta lurralde-maila guztietako gobernuen artean ez ezik, deialdia erakunde publiko eta pribatu guztiei, hirugarren sektoreko erakundeei eta, are, gizarteari berari ere eginda, erronka horiek bere egin ditzaten.

Euskadin, Eusko Jaurlaritzan, hiru foru aldundiak eta udal batzuk, 2030 Agenda beraien politika publikoetarako erreferentzia gisa hartzen ari dira dagoeneko.

Gipuzkoako Foru Aldundiaren maila orokorrago batean, ETORKIZUNA ERAIKIZ ekimenaren eskutik ekin zaio 2030 Agenda ezartzeari.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak lurraldeko klima- eta

ingurumen-erronkei heltzeko eta Garapen Jasangarriko Helburuak lortzeko funtsezko ingurumen-alderdiak jorratzen dituzten hainbat plan eta programa sektorial dituzte. Hor ditugu, adibidez, GIPUZKOA KLIMA 2050 Estrategia eta Gipuzkoako Jasangarritasun Energetikoaren 2050erako Estrategia – GIPUZKOA ENERGIA 2050–, bai eta Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarerako proposamena ere.

Baina Departamentuaren ardura da gure bizitza eta elikadura, airearen kalitatea, gure ur- eta saneamendu-sistemen kalitatea, baliabideen kontsumo arduratsua eta biodibertsitatea bezalako eta gure eguneroko bizitzarako beharrezko eta ezinbesteko zerbitzu ugari eskaintzen dizkiguten funtsezko alderdiekiko gure konexioa baldintzatzen duten aldagaiak behatzea ere eta, gaur egun inoiz baino gehiago, horiei balioa ematea.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuaren egitekoa da Gipuzkoako lurraldeari ekonomia berde baterantz aurrera eginaraztea, Lurraldeko herriarrak, erakundeak eta ekonomia- eta enpresa-sarea inplikaturik.

2030 Agendak etorkizunaren ikuspegi zabala proposatzen digu, non krisiak gainditzeko gai izango garen, baterako eta partekatutako helburuetan oinarrituta. Laugarren txosten honekin, eta aurreko hiru txostenei jarraitutasuna emanez, gure Lurraldeak Nazio Batuen ingurumen-helburu eta -helmugei dagokienez lortu duen aurrerabidea erakutsi nahi dugu. Aztertzea, hobetzeko helburuz, hizkera bera, garapen jasangarriarena, erabiltzeak ematen dituen erraztasunei esker, bizitza duina, bidezkoa eta inor atzean uzten ez duena bermatzeko helburuz.

2. Txostenaren xedea

Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuaren lanaren funtsa ingurumenarekin lotutako alderdiak dira, hala nola hondakinak, energia, klima-aldaketa eta ingurumen-ebaluzioa, bai eta uraren zikloarekin lotutakoak ere.

Txosten honetan, Departamentuaren lan-arloekin zerikusia duten Garapen Jasangarriko Helburuak (aurrerantzean, GJH) eta Helmugak aztertzen dira.

Departamentuak ibilbide luzea du tokiko eta lurraldeko jasangarritasunaren egoerari buruzko txostenak kudeatzen eta egiten, eta **Gipuzkoako jasangarritasunaren bere Behatokitik**, 2030 Agendako ingurumen-helburu eta -helmugek Gipuzkoan izan duten aurrerapena aztertzeko konpromisoa hartu du.

**Gipuzkoako
Iraunkortasunaren Behatokia**
Observatorio de la
sostenibilidad de Gipuzkoa

Departamentuaren lanaren zatirik handienak laguntzen du, zuzenean edo zeharka, 2030 Agendako Garapen Jasangarriko 17 **Helburuetako 15** eta 169 **helmugetako 48** lortzen.

Aurrez argitaratutako hiru txostenei jarraitutasuna emanez, hautatutako **83 adierazle**en informazioa eguneratzen du txosten honek, ingurumen-helburu eta -helmugei dagokienez Gipuzkoak lortu duen aurrerapena aztertzeko helburuz.

Lurraldeko beste eragile batzuk Garapen Jasangarriko Helburuei buruz egiten ari diren analisisan lagungarri izateko helburuz, Garapen Jasangarriko Helburu bakoitzerako bi adierazle tipologia aurkezten dituzte txostenok:

TESTUINGURUARI DAGOZKION ADIERAZLEAK

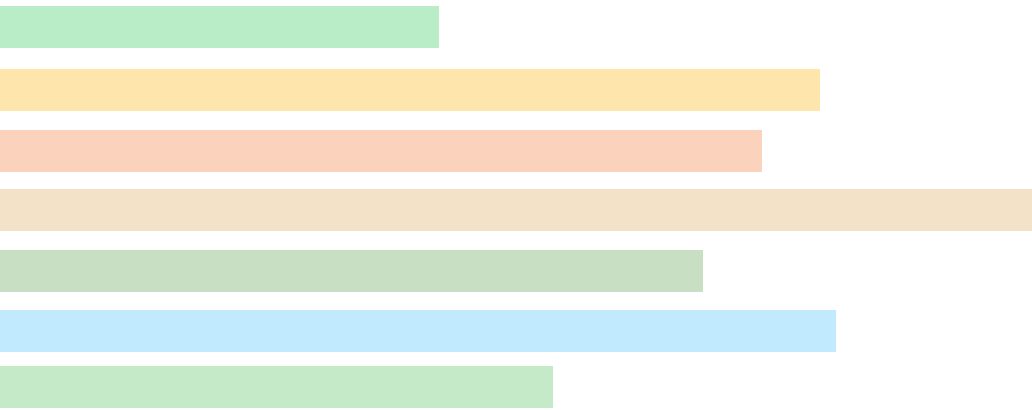
Ingurumenarekin lotutako Nazio Batuen Erakundearen helmugek **Gipuzkoako Lurralde Historikoan**

duzen aurrerapen-maila eskaintzen duten adierazleak. Kasuan kasu, hainbat eragilek laguntzen dute helmuga horietan aurrera egiten. Adierazle hauetan oinarritzen da, batez ere, txostena.

JARDUNARI DAGOZKION ADIERAZLEAK

Departamentuaren jarduerarekin zerikusia duten adierazleak, eta Departamentuak, lurraldean egiten duen lanarekin, GJHen ingurumen-helmugei egiten dien ekarpena neurtzea ahalbideratzen dutenak.

3. Gipuzkoan ingurumen-helburuen eta -helmuguen jarraipena egiteko adierazleak

Departamenturako erreferentziazkoak diren 15 Ingurumen-helburuak eta 48 Ingurumen-helmugen aurrerabidea neurtzeko hautatutako 83 adierazleen multzoa da txosten honen oinarri metodologikoa. 83 adierazle horietatik 60 testuinguruari dagozkion adierazleak dira, eta 23, berriz, jardunari dagozkionak.

Jarraian, txosten hau prestatzeko oinarritzat balio izan duten adierazleei buruzko koadro metodologikoa aurkezten da, adierazle bakoitzarekin lotutako Garapen Jasangarriko Helburuei eta Helmugei buruzko informazioarekin, haien izenburu eta definizioarekin, eta testuinguruari edo jardunari dagozkion, iturria, unitatea, datuak dauden azkeneko urtea eta sexuaren arabera banakatuta dauden edo ez adieraziz.

ODS	Izenburua / Deskribapena	Helmuga	Mota	Iturria	Unitatea	Eskur. azkeneko urtea
2	Nekazaritza ekologikoko azalera Nekazaritza ekologikorako erabiltzen diren hektareak	2.4	TEST.	Ekolurra	Ha	2022
	Nekazaritzako ustiategi ekologikoen proportzioa Nekazaritzako ustiategi ekologikoen kopurua, ustiategi kopuru osoarekiko	2.4	TEST.	ENEK NAEM	%	2022
	Lehen sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak Lehen sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO ₂ mila tona baliokidetan	2.4	TEST.	IHOBE	Mila tCO ₂ eq	2021
3	Airearen kalitatea Urtean zehar airearen kalitatea "oso ona" edo "ona" den egunen portzentajea	3.9	TEST.	EJ*	%	2021
4	Ikasleek naturarekin duten konexioaren indizea 8 eta 12 urte bitarteko haurretan zentratzen den azterketa-metodologia batean oinarritutako indizea (1-5). Lau gai neurtzen ditu indize horrek: naturaz gozatzea; animaliekiko enpatia, nortasun-zentzia eta erantzukizun-zentzia.	4.7	TEST.	GFA*	1-5 eskala-indizea	2021
5	Genero-ikuspegia barne hartzen duten ingurumenaren arloko planak Ingurumenaren arloko zenbat foru planetan hartzen den barne genero-ikuspegia	5.c	JARD.	GFA	Kop.	2022
	Sexuaren arabera banakatuak adierazleak Sexuaren arabera banaka litezkeen pertsonen dagozkien irizpideak kontuan hartuta, horien portzentajea neurtzen du adierazle honek.	5.c	JARD.	GFA	%	2022
6	Edateko ura duen biztanleria Modu seguruan kudeatutako edateko uraren hornikuntza-zerbitzua duten biztanleen portzentajea	6.1	TEST.	GFA	%	2022
	Hondakin-uren tratamendurik ez duten hiriguneak Hondakin-uren tratamendu egokirik ez duten 500 biztanle baino gehiagoko hiriguneen kopurua	6.2	TEST.	GFA	Kop.	2022
	Ibaien kalitatea Egoera onean dauden edo potentzial ekologikoa duten ibaietako laginketa-estazioen portzentajea	6.3	TEST.	URA	%	2022
7	Estuarioen egoera ekologikoa Egoera edo gaitasun ekologiko ona edo oso ona duten estuarioen portzentajea	6.3	TEST.	URA	%	2021
	Lurrazpiko uren kalitatea Egoera onean dauden lurrazpiko uren laginketa-estazioen portzentajea	6.3	TEST.	GFA	%	2022
8	Ibai-ekosistemak leheneratzea Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak (Obra Hidraulikoen Zuzendaritzak) leheneratutako ibai-ekosistema hektareak	6.6	JARD.	GFA	Ha	2022
	Energia-gastua euren gain hartu ezin duten etxeak Energiaekin zerikusia duten ordainagiriak ordaintzeko atzerapenak dituztela dioten etxeen portzentajea	7.1	TEST.	GFA Eustat INE	%	2020
7	Diru-sarrerekiko, gehiegizko energia-gastua duen etxebizitza kopurua Gipuzkoako etxeen batez besteko energia-ahaleginaren bikoitza baino handiagoa egin behar duen etxe kopurua (diru-sarrerekiko etxe energia-gastuaren portzentajea)	7.1	TEST.	GFA Eustat INE	Kop.	2020
	Eguzki-energia fotovoltaikoaren ekoizpena Lurraldean urtean ekoizten den eguzki-energia fotovoltaikoa, MWh-tan	7.1	TEST.	GFA	MWh	2022
	Energia eolikoaren ekoizpena Lurraldean urtean ekoizten den energia eolikoa, MWh-tan	7.1	TEST.	GFA	MWh	2022
	Biomasatik abiatuta ekoizten den energia Biomasatik abiatuta urtean ekoizten den energia (MWh-tan)	7.1	TEST.	GFA	MWh	2022
	Iturri berriztagarrien kuota Energia berriztagarrietatik datorren barne kontsumo gordina -inportatutako energia elektrikoaren berriztagari-frakzioa barne- zati amaierako guztizko kontsumoa	7.2	TEST.	GFA	%	2022
	Azken energia-kontsumoa Azken energia-kontsumoa Gipuzkoan (kTep)	7.3	TEST.	GFA	kTep	2022
	Azken energia-intentsitatea Unitate ekonomiko bat sortzeko beharrezko azken energia. Azken energia-kontsumoa eta BPG erlazionatzen ditu. Azken energia-kontsumoa /BPG (tep/M€).	7.3	TEST.	GFA	%	2022
	Lurraldearen energia auto-hornikuntza Gipuzkoan ekoizten den lehen mailako energiak lurraldeko barne kontsumo gordinari zenbaterako ekarpena egiten dion adierazten duen portzentajea	7.3	TEST.	GFA	%	2022
	Energia-eraginkortasuna foru ekipamenduetan Gipuzkoako Foru Aldundiaren energia-kontsumo handieneko 10 eraikinen batez besteko kontsumoa (kWh/m ²) (eraikin guztien lehen mailako energiaren kontsumoaren % 75 kontzentratzen dute)	7.3	JARD.	GFA	kWh/m ²	2022
	8	Ingurumen-kudeaketa duten Gipuzkoako enpresak EMAS ziurtagiria duten Gipuzkoako erakundeak (publikoak eta pribatuak)	8.4	TEST.	EJ	Kop.
Moda Jasangarriko Gipuzkoako enpresak Moda Jasangarriaren Klusterreko enpresak		8.4	JARD.	GFA	Kop.	2022
Turismo-ostatu jasangarriak Eko-etiketa duten Gipuzkoako turismo-ostatuak		8.9	TEST.	EJ	Kop.	2022
9	Manufaktura-sektorearen balio erantsia, BPGarekiko proportzioa Manufaktura-sektorearen balio erantsi gordina, BPG errealarekiko proportzioan	9.2	TEST.	EUSTAT	%	2021
	Industria-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak Industria-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO ₂ mila tona baliokidetan	9.4	TEST.	IHOBE	Mila tCO ₂ eq	2021
	Gipuzkoako enpresa-sektoreak prozesuen ingurumen-hobekuntzetan inbertitutako euroak Enpresek ingurumenari dagokionez inbertitu eta Gipuzkoako Foru Aldundiak edo Eusko Jaurilaritzak emandako espedienteetan tramitatutako euroen batua	9.4	TEST.	GFA	€	2022
	Gipuzkoako Foru Aldundiak emandako egokitasun-ziurtagiriak Enpresek ingurumenari dagokionez egindako hobekuntzekin lotuta, Gipuzkoako Foru Aldundiak tramitatutako eta aldeko emaitza jaso duten ziurtagiriaren kopurua	9.4	JARD.	GFA	Kop.	2022

ODS	Izenburua / Deskribapena	Helmuga	Mota	Iturria	Unitatea	Eskur. azkeneko urtea
	Ekonomia zirkularreko klusterretan parte hartzen duten enpresak Ekonomia zirkularreko klusterretan parte hartzen duten enpresak	9.4	JARD.	GFA	Kop.	2022
	Garraio publikoaren erabilzailak Gipuzkoan Lurraldebus sistemaren barruan dauden zerbitzuen bitartez, garraio publikoan garraiatutako bidaiarien kopurua	11.2	TEST.	GFA	Kop.	2022
	Bizikletetarako-oinetza bideen foru sarearen erabilzailak Oinez edo bizikletaz, bizikletetarako-oinetza bideen foru sarea erabiltzen duten pertsonen kopurua	11.2	TEST.	GFA	Kop.	2021
	Bizikletetarako-oinetza bideen foru sarea oinez erabiltzen duten pertsonak Bizikletetarako-oinetza bideen foru sarea oinez erabiltzen duten pertsonen kopurua ♀♂	11.2	TEST.	GFA	Kop.	2021
	Bizikletetarako-oinetza bideen foru sarea bizikletaz erabiltzen duten pertsonak Bizikletetarako-oinetza bideen foru sarea bizikletaz erabiltzen duten pertsonen kopurua ♀♂	11.2	TEST.	GFA	Kop.	2021
	Gipuzkoako bizikleta-azpiegituren gauzatze-maila Tokiko eta Gipuzkoako Oinarizko Sareko bizikleta eta oinetza bideen gauzatze-maila, planifikatuta dagoenarekiko	11.2	JARD.	GFA	%	2022
	Garraio-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak Gipuzkoako garraio-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO ₂ mila tona baliokidetan	11.2	TEST.	IHOBE	Mila tCO ₂ eq	2021
	Lurzoru artifizializatua Lurzoru artifizializatua, hektareatan	11.3	CONT.	UDALPLAN	Ha	2022
	Titularitate publikoko lurzoruak Titularitate publikoko lurzoru hektareak Titularitate publikoko lurzoruaren portzentajea	11.4	TEST.	GFA	Ha %	2022
	Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin, titularitate publikokoa izatera pasatu den lurzoru-azalera [Ha] Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin, titularitate publikokoa izatera pasatu den lurzoru-azalera [Ha]	11.4	JARD.	GFA	Ha	2022
	Herriaren parte-hartzearekin egindako Hiri-antolamenduko Plan Orokorrak dituzten udalerriak Plangintza 2/2006 Legeari egokitu duen udalerri kopurua; plangintza prestatzeko herriaren parte-hartzea exijitzen du lege horrek	11.3	TEST.	GFA	Kop.	2022
	Zaratagatiko kutsadura Bizilagunek edo kanpoan sortutako zarata-arazoak jasaten dituzten biztanleen portzentajea ♀♂	11.6	TEST.	EUSTAT	%	2022
	Tokiko 2030 Agenda duten udalerriak (indarrean edo prestatzen) 2030 Agendaren Plana duten edo prestatzen ari diren udalerrien kopurua	11.a	TEST.	GFA	Kop.	2022
	Elikagaien aprobetxamendua "Azken minutua" programaren bitartez, berreskuratua eta beharra duten pertsonen banatutako jaki kontsumigarriak, kilogramotan	12.3	JARD.	GFA	kg	2022
	Hondakin Arriskutsuak Gipuzkoako enpresetan sortzen diren Hondakin Arriskutsuak, tona baliokidetan	12.4	TEST.	EJ	t	2020
	Hiri-hondakinak Biztanle eta egun bakoitzeko sortutako hiri-hondakinak, kilogramotan	12.5	TEST.	GFA	Kg/bizt./egunek o	2022
	Biziklatze-tasa Biziklatzen den hiri-hondakinen portzentajea	12.5	TEST.	GFA	%	2022
	Hondakinen berreskurapen-tasa Gaika bildu eta Gipuzkoako Ingurumen Gunean berreskuratutako etxeko hondakinen portzentajea	12.5	TEST.	GFA	%	2022
	Hondakinen energia-balorizazioetik abiatuta ekoizten den energia Gipuzkoako Ingurumen Gunean (GIG), hondakinen balorizazioetik abiatuta, urtean ekoizten den energia (MWh-tan)	12.5	TEST.	GFA	MWh	2022
	GNATURALDIA programan parte hartzen duten pertsonak Urtean programa horretan parte hartzen duen pertsona kopurua ♀♂	12.8	JARD.	GFA	Pertsona kop./urtean	2022
	Hondamendiei egozten zaizkien heriotzak Zuzenean hondamendiei egozten zaizkien arrazoiengatik hil den pertsona kopurua, 100.000 biztanleko 🔍	13.1	TEST.	EUSTAT	‰	2022
	Natura-hondamendiek eragindako galera ekonomikoak Natura-hondamendiek (uholdeak, ekaizak, lehorteak) zuzenean eragindako galera ekonomikoak, eurotan	13.1	TEST.	Seguruen Konpen-tsazio Partzuer goa	€	2021
	Klima eta Energia Planak dituzten udalerriak (indarrean edo prestatzen) Klima eta Energia Planak (arintzeko eta/edo egokitzeko) dituzten edo horiek prestatzen ari diren udalerrien kopurua	13.2	TEST.	EJ GFA	Kop.	2022
	Energiaren plangintza eta kudeaketa aktiboa duten eskualdeak Energiaren plangintza eta kudeaketa aktiboa duten eta Energia Jasangariaren eta Energia-pobrezia Lurralde Mahaian sartu diren eskualdeen kopurua	13.2	TEST.	GFA	Kop.	2022
	Klima-aldaketaren aurka borrokatzeko Gipuzkoako 2050 Estrategia egikaritzea 2018an onetsitako Gipuzkoa 2050 Estrategiaren betetze-maila (portzentajea)	13.2	JARD.	GFA	%	2022
	Klima-aldaketagatik kezkatuta dauden biztanleak Klima-aldaketagatik "nahiko kezkatuta", "oso kezkatuta" edo "larri kezkatuta" dagoela dioten Gipuzkoako biztanleen portzentajea	13.3	TEST.	GFA	%	2019
	Klima-aldaketaren aurkako borrokan jarduten dutela dioten biztanleak Arlo pertsonalean, azkeneko sei hilabeteetan, Klima-aldaketaren aurka borrokatzeko neurriak hartu dituela adierazi duten Gipuzkoako biztanleen portzentajea	13.3	TEST.	GFA	%	2019
	Berotegi-efektuko Gasen emisioak Gipuzkoan Berotegi-efektuko Gasen guztizko emisioak (sektoreak: energetikoa, industria, garraioa, bizitegiak, zerbitzuak, nekazaritza, hondakinak eta elektrizitate-elkartuak dagozkionak).	13.3	TEST.	IHOBE	Mila tCO ₂ eq	2021

ODS	Izenburua / Deskribapena	Helmuga	Mota	Iturria	Unitatea	Eskur. azkeneko urtea	
	Emisio barreiatuak, biztanle bakoitzeko Emisio barreiatuak (garraioa, bizitegiak, zerbitzuak, nekazaritza, hondakinak eta industria, eta EU ETS ez diren sektoreak) biztanle eta urte bakoitzeko, CO2 tona baliokidetan	13.3	TEST.	IHOBE	Mila tCO ₂ eq	2021	
	Karbono-aztarna kalkulatzeko diru-laguntzak jaso dituzten enpresak Karbono-aztarna kalkulatzeko, hobekuntza-plana egiteko eta MITECOen erregistratzeko laguntza jaso duten Gipuzkoako enpresen kopurua	13.3	JARD.	GFA	Kop.	2022	
	Haien emisioak Gipuzkoako Borondatezko Karbono Funtzaren bitartez konpentsatu dituzten enpresak Haien emisioak Gipuzkoako Borondatezko Karbono Funtzaren bitartez konpentsatu dituzten Gipuzkoako enpresen kopurua	13.3	JARD.	GFA	Kop.	2022	
	Itsas-zaborragaliko kutsadura Kalefan dagoen itsas-zabor kontzentrazioa (item kopurua/100 metro trantsektu)	14.1	TEST.	MITECO	Item kop. /100 m. trantsektu	2022	
	Hondartzetako uren bainurako kalitatea Kalitate Bikaina ematen duten laginketa-estazioen portzentajea	14.1	TEST.	NAYADE	%	2022	
	Kostaldeko uren kalitatea Egoera ekologiko ona edo oso ona duten kostaldeko ur-masen portzentajea	14.1	TEST.	URA	%	2022	
14	Hondartzan sortutako hondakinak birziklatzen dituztela dioten biztanleak Sortutako hondakinak behar bezala kudeatzeko, hondartzetan erabilgarri dauden bitartekoak erabiltzen dituztela dioten Gipuzkoako biztanleen portzentajea	14.1	TEST.	GFA	%	2022	
	Kostaldeko eta estuariotako Babestutako Natura-espazioak Kostaldeko eta estuariotako espazioak barne hartzen dituzten Babestutako Natura-espazioak	14.2	TEST.	GFA	Ha	2022	
	Barreiatutako zabor-pilaketako fokuak desagerraraztea Konponbidea eman zaie zabor-pilaketako fokuen portzentajea	14.1	JARD.	GFA	%	2022	
	Hondartzen garbiketa Gipuzkoako hondartzetan bildutako zabor tonak	14.2	JARD.	GFA	t	2022	
	Gaikako bilketa hondartzetan Gipuzkoako hondartzetan gaika bildutako zaborren portzentajea	14.2	JARD.	GFA	%	2022	
	Babes bereziko azalera-proporzioa, guztizko azalarekiko 🔍 Babes bereziko azalera, guztizko azalarekiko	15.1	TEST.	Udalplan	%	2022	
	Babestutako Natura-espazioak Babestutako natura-espazioek okupatutako hektareak	15.1	TEST.	EJ	Ha	2022	
	Baso erdi-naturalak Baso erdi-naturalek okupatutako hektareak (baso-inbentariotik)	15.1	TEST.	GFA	Ha	2022	
	Zuhaitzdun baso-azalera Baso-azalera (hektareatan), basoak, landaketa-basoak eta galeria-basoak barne (baso-inbentariotik)	15.1	TEST.	GFA	Ha	2022	
	Baso-azalera ziurtatua PEFC programaren arabera ziurtatutako baso-azalera	15.2	TEST.	PEFC Euskadi	Ha	2022	
	Zona degradatuen leheneratzea Leheneratutako azalera degradatua, metro koadrotan	15.3	JARD.	GFA	Ha	2022	
15	Babestutako mendi-ekosistemak Babestutako Natura-espazio baten barruan egonik, 1.000 metrotik gorako altueran dagoen azalera portzentajea	15.4	TEST.	EJ	%	2022	
	Desagertzeko arriskuan eta egoera zaurgarrian dauden fauna-espezieak "Desagertzeko arriskuan" eta "zaurgarriak" kategorietan katalogatuta dauden fauna-espezieen kopurua	15.5	TEST.	EJ	Kop.	2022	
	Desagertzeko arriskuan eta egoera zaurgarrian dauden flora-espezieak "Desagertzeko arriskuan" eta "zaurgarriak" kategorietan katalogatuta dauden flora-espezieen kopurua	15.5	TEST.	EJ	Kop.	2022	
	Arriskuan egonik (arriskuan eta egoera zaurgarrian), kudeaketa- edo berreskuratze-planak dituzten espezieen proportzioa Arriskuan egonik (arriskuan eta egoera zaurgarrian), kudeaketa- edo berreskuratze-planak dituzten espezieen proportzioa	15.5	JARD.	GFA	%	2022	
	Espezie inbaditzaileen gaineko kontrola Gipuzkoan Gipuzkoako Foru Aldundiak espezie inbaditzaileak kontrolatzeko eta desagerrarazteko egin duen inbertsioa, eurotan (€)	15.8	JARD.	GFA	€	2022	
16	Argitaratutako ingurumen-ixostenak Ingurumenari buruzko interesdun informazioa duen txosten kopurua, Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak argitara emandakoak (ingurumenarekin lotutako haien egoerari buruzko txostenak eta Departamentuaren politiken ebaluazio-ixostenak)	16.6	JARD.	GFA	Kop.	2021	
	Parte hartzeko egitura egonkorak Parte hartzeko egitura formalen kopurua (Hondartzen Mahaia, Energiaren Mahaia eta Hondakinen Mahaia eta Energia-jasangarritasunaren Batzordea) Mahaieetan modu iraunkorrean parte hartzen ari diren emakumeen portzentajea	♀♂	16.7	JARD.	GFA	Kop.	2022
17	Garapen jasagarriko helburuak lortzeko sareak eta aliantzak Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentua presente dagoen edo hark sustatzen duen Garapen Jasagarriarekin lotutako sare eta aliantza kopurua	♀♂	17.16	JARD.	GFA	Kop.	2021

*EJ: Eusko Jaurlaritza / GFA: Gipuzkoako Foru Aldundia / ENEEK: Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura Ekologikoaren Kontseilua / NAEM Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa
TEST.: TESTUINGURUA / JARD.: JARDUNA

♀♂ Sexuaren arabera banakatutako datuak

Garapen Jasagarriko 2030 Agendaren adierazle EUSTATen paneletik ateratako datuak (beste Autonomia Erkidego batzuekin harmonizatuta); datu horiei, Euskadi mailako alderaketa gehitzen zaie eta, kasu batzuetan, baita eskualde mailakoa ere.

4. Garapen Jasangarriko Helburuen analisia

Hurrengo orrialdeetan, ingurumen-helmugak ezarri zaizkien Garapen Jasangarriko 15 helburuetako bakoitzerako egindako analisia aurkezten da. Zehazki, Helburu bakoitzean, identifikatutako helmugak aurkezten dira (48 guztira), eta testuinguruari eta jardunari dagozkion adierazleak, Gipuzkoa mailan helmuga horien jarraipena egiteko definitu direnak.

Semaforo bat erabili dugu adierazle bakoitzaren emaitzetan lortutako aurrerabidea kalifikatzeko, eta ondoren adierazten da zein esanahi duen kolore bakoitzak:

- **berdea:** aurrerabide ona izaten ari da adierazlea eta/edo datuak onak dira adierazlearen berariazko arloan.

- **laranja:** adierazlea ez da bilakaera argia izaten ari, edo ez dago balorazioa egiteko behar adina informazio.

- **gorria:** adierazlea ez da aurrerabide ona lortzen ari, eta/edo datuak txarrak dira adierazlearen berariazko arloan.

Azkenik, Garapen Jasangarriko Helburu bakoitzerako balantzea egiten da, aztertutako adierazleen datu nabarmenenetan oinarrituta.

Txostenaren azkeneko bi ataletan, batetik, modu grafikoan eta laburtuan aurkezten dira daturik azpimarragarrienak eta, bestetik, analisitik ateratzen diren ondorio nagusiak.

HELBURUA

2 GOSERIKETZ

Maila globalean, gosearekin amaitzea, elikadura-segurtasuna lortzea, nutrizioa hobetzea eta nekazaritza jasangarria sustatzea.

En este Objetivo, el Departamento de Sostenibilidad, toma como metas de referencia **1 de las 8 metas** que plantea Naciones Unidas, adaptadas al contexto y la realidad de Gipuzkoa. Esta meta aborda cuestiones relacionadas con la capacidad de adaptación al cambio climático del sector agrícola.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

2.4 Produktibitatea eta ekoizpena handitzen duten, ekosistemak mantentzen laguntzen duten eta klima-aldaketara egokitzeko gaitasuna indartzen duten nekazaritza-jardunbide erresilienteak aplikatzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

NEKAZARITZA EKOLOGIKOA

Nekazaritza ekologikoko azalera

Nekazaritza ekologikorako erabiltzen diren hektareak

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
627	666	750	848	1.224	1.326	1.619	2.192

Nekazaritzako ustiategi ekologikoen proportzioa

Nekazaritzako ustiategi ekologikoen kopurua, ustiategi kopuru osoarekiko

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
-	%8,75	-	%9,43	-	-	%13,6	%13,84

Balioa - Euskadi

%9,95

LEHEN SEKTOREA

Lehen sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak

Lehen sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO₂ mila tona baliokidetan

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
-	208	206	179	191	193	175	-

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 2.4 HELMUGAN

Nabarmen handitu da **nekazaritza ekologikora** bideratutako nekazaritza-azalera; 627 hektarea ziren 2015ean, eta 2.192 hektarea 2022an. Gipuzkoan, ustiategi guztiekiko **% 13,84koa** da nekazaritza-ustiategi ekologikoen portzentajea; zifra hori EAEko batez bestekoaren gainetik dago.

HELBURUA

3 OSASUNA ETA ONGIZATEA

Maila globalean, bizitza osasungarria bermatzea, eta adin guztietako pertsona guztien ongizatea sustatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **12 helmugetatik 1** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Airearen, uraren eta lurzoruaren kutsadurak osasunean duten eragin kaltegarria murriztea da helburua.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

3.9 Airearen, uraren eta lurzoruaren kutsadurak osasunean duten eragin kaltegarria murriztea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

Airearen kalitatea

Urtean zehar airearen kalitatea "oso ona" edo "ona" den egunen portzentajea

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Airearen kalitatea	%84	%82	%94	%93	%91	%87	%89	-

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 3.9 HELMUGAN

Airearen kalitatea "oso ona" edo "ona" izan zen 2021eko egunen % 89an. 2019. urtera arte, "hobe daitekeen" kalifikazioa zenbatzen zen adierazle honetan. "Hobe daitekeen" kalitateko egun kopurua kenduta, murriztu egin da datua 2020az geroztik. Ez dago 2022ko daturik.

HELBURUA

4 KALITATEZKO HEZKUNTZA

Kalitatezko hezkuntza inklusiboa eta zuzena bermatzea, eta guztientzako etengabeko ikaskuntza-aukerak sustatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **10 helmugetatik 1** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Ikasle guztiek garapen jasangarria sustatzeko beharrezko ezagupen teoriko eta praktikoak eurengana ditzaten ziurtatzea da helburua.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

4.7 Ikasle guztiek garapen jasangarria sustatzeko beharrezko ezagupen teoriko eta praktikoak eurengana ditzaten ziurtatzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Ikasleek naturarekin duten konexioaren indizea

8 eta 12 urte bitarteko haurretan zentratzen den azterketa-metodologia batean oinarritutako indizea. Lau gai neurtzen ditu indize horrek: naturaz gozatzea; animaliekiko enpatia, nortasun-zentzua eta erantzukizun-zentzua. 1-5 eskalan neurtzen da indize teorikoa. Britainia Handia bezalako herrialdeetan erabiliena da, eta 2tik beherakoa da beti balioa.

♀	Ikasleek (emakumezkoek) naturarekin duten konexioaren indizea	-	-	-	-	1,42	-	1,40	-
♂	Ikasleek (gizonezkoek) naturarekin duten konexioaren indizea	-	-	-	-	1,31	-	1,34	-

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 4.7 HELMUGAN

Metodologia bera erabiltzen den beste leku batzuekin alderatuta, **nahiko ona** da indizearen balioa, 2019 eta 2021. urteen artean zertxobait jaitsi den arren. Kalkulua egin den bi urteetan, aipagarria da 8 eta 12 urteko **neskek naturarekiko duten konexioaren indizea mutilena baino pixka bat handiagoa** dela.

HELBURUA

5 GENERO BERDINTASUNA

Helburu honen helburua da, maila globalean, genero-berdintasuna lortzea eta emakume eta neska guztiak ahalduntzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **9 helmugetatik 1** hartzen du Jasangarritasun Departamentuak erreferentzia gisa, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helburu honen ardatza da genero-berdintasuna eta emakume eta neska guztien ahalduntzea maila guztietan sustatzeko politika egokiak eta lege aplikagarriak onartzea eta indartzea.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

5.c Genero-berdintasuna eta emakume eta neska guztien ahalduntzea maila guztietan sustatzeko politika egokiak eta lege aplikagarriak onartzea eta indartzea

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Genero-ikuspegia barne hartzen duten ingurumenaren arloko planak Ingurumenaren arloko zenbat foru planetan hartzen den barne genero-ikuspegia.	0	0	0	1	2	2	3	3
Sexuaren arabera banakatutako adierazleak Sexuaren arabera banaka litezkeen pertsonen dagozkien irizpideak kontuan hartuta, horien portzentajea neurtzen du adierazle honek.	%0	%0	%0	%0	%0	%0	%50	%50

Progresiboki, **plan berrietan genero-ikuspegia txertatzen** ari da Jasangarritasun Departamentua, eta joera hori handitzen ari da 2018az geroztik. Gainera, ekintza propioekin laguntzen zaio Berdintasunerako Foru Planari. Hain zuzen ere, **sexuaren arabera banakatutako datuak txertatzea eta analizatzea** izan da aurreko hiru txostenekin alderatuta 2022an egin den hobekuntzetako bat, datuok erabilgarri zeuden adierazleen kasuan. Eta, iaztik, adierazle gisa sartu da, gainera, datu hori.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 5.c HELMUGAN

Progresiboki eta modu jarraituan, **genero-ikuspegia txertatzen ari da Departamentuaren plangintzan**, eta dagoeneko, genero-ikuspegia jasotzen duten hiru ingurumen-plan ditu 2022an. Gainera, txosten horrek **genero-ikuspegitik egiten den analisari** lagundu nahi dio aztertutako zenbait adierazletan, aurkeztzen diren eta sexuaren arabera banaka daitezkeen eta eskuragarri dauden adierazleak txertatuz eta neurtuz.

HELBURUA

6 UR GARBIA ETA SANEAMENDUA

Maila globalean, pertsona guztientzako uraren eta saneamenduaren eskuragarritasuna eta kudeaketa jasangarria bermatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **8 helmugetatik 5** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Departamentuaren jarduerarekin lotutako arloak hartzen dituzte helmuga hauek, hala nola biztanleentzako uraren kalitatea ziurtatzea, saneamendua bermatzea eta industriek ibaietara egiten dituzten isurketak kontrolatzea, uretako ekosistemak babestea ingurumen-ebaluazioak eginda, eta ibai-ekosistemak leheneratzea.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

6.1 Edateko ura guztientzako, modu parekidean eta arrazoizko prezio batean izatea lortzea

6.2 Saneamendu-zerbitzu egokiak eskuragarri izan daitezen lortzea

6.3 Uraren kalitatea hobetzea, kutsadura murriztuz

6.4 Sektore guztietan, ur-baliabideen erabilera eraginkorra areagotzea

6.6 Urarekin lotutako ekosistemak babestea eta leheneratzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
--	------	------	------	------	------	------	------	------

EDATEKO URA

Edateko ura duen biztanleria

Modu seguruan kudeatutako edateko uraren hornikuntza-zerbitzua duten biztanleen portzentajea

%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100
------	------	------	------	------	------	------	------	------

HONDAKIN-URAK

Hondakin-uren tratamendurik ez duten hiriguneak

Haien hondakin-uren tratamendu egokirik ez duten 500 biztanle baino gehiagoko hiriguneen kopurua

13	12	11	11	11	11	10	10
----	----	----	----	----	----	----	----

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

URAREN KALITATEA

Ibaien kalitatea

Egoera onean dauden edo potentzial ekologikoa duten ibaietako laginketa-estazioen portzentajea

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
%48	%56	%62	%75	%69	%46 ¹	%56	%61

Estuarioen egoera ekologikoa

Egoera edo gaitasun ekologiko ona edo oso ona duten estuarioen portzentajea

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
%16	%66	%66	%83	%83	%83	%83	-

Lurrazpiko uren kalitatea

Egoera onean dauden lurrazpiko uren laginketa-estazioen portzentajea

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
%95	%95	%95	%95	%95	%95	%95	%95

Gipuzkoako 500 biztanletik gorako 10 hirigunek jarraitzen dute **hondakin-uren tratamendu egokirik gabe:** Berastegik, Berrobik, Errezilek, Amezketak, Elgetak, Antzuolak, Mendarok, Pasai Donibanek eta Ezkiok.

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Ibai-ekosistemak leheneratzea

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak (Obra Hidraulikoen Zuzendaritzak) leheneratutako ibai-ekosistema hektareak

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2	2,5	0,2	13,3	14,9	1	16,9	18,8

Honako jarduketa hauetan esku hartzen du Jasangarritasun Departamentuak:

- Ibai-ekosistemak leheneratzeko proiektuetan
- Hornikuntza- eta saneamendu-proiektuak planifikatzen eta egikaritzen
- Ur-baliabideen kantitatearen eta kalitatearen jarraipena egiten
- Ingurumen-ebaluazioen bitartez, ur-ekosistemak babesten

BALANTZEA

EGOERA POSITIBOA 6.1 HELMUGAN

Gipuzkoako biztanleen % 100ak du **edateko ura**.

AURRERABIDE POSITIBOA 6.3 HELMUGAN

Estuarioen egoera ekologikoa hobetzen joan da progresiboki eta, 2021ean, estuarioen % 83k zuen egoera edo potentzial ekologiko ona edo oso ona.

Halaber, nabarmentzekoa da, **lurrazpiko uren kalitateari** dagokionez, emaitza positiboa ematen duela laginketen % 95ek. Ezin daiteke hobetarako aldaketarik espero etorkizunari begira, izan ere, horietako bi dira (Troya Mutiloan, eta Arditurri Oartzunen)

JARDUNA

¹ 2020an, datua beste urte batzuekiko jaitsi izanaren arrazoia da orain arte kontuan hartzen ez ziren parametro hidromorfologikoak kontuan hartzen direla.

egoera neurritsua edo txarra dutenak, garai bateko meatze-ustiategi bat dagoela eta.

AURRERABIDE POSITIBOA 6.6 HELMUGAN

2022an, **ibai-ekosistemen 18,8 hektarea leheneratu** zituen Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak.

AURRERABIDE ESKASA 6.2 HELMUGAN

Bidania-Goiatzen saneamendu-lanak egikaritu diren arren, oraindik ere **hondakin-uren tratamendu egokirik ez** duten 500 biztanle baino gehiagoko 10 herri-gune daude Gipuzkoan.

HELBURUA

7 ENERGIA ESKURAGARRI ETA EZ KUTSATZAILEA

Maila globalean, pertsona guztiek energia eskuragarria, fidagarria, jasagarria eta modernoa izan dezaten bermatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **5 helmugetatik 3** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziako helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealtatera egokituta. Helmuga horiek pobrezia energetikoarekin, energia berriztagarrien aldeko apustuarekin eta energia-eraginkortasuna hobetzearekin lotutako alorrak lantzen dituzte.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

7.1 Energia-zerbitzu eskuragarri, fidagarri eta modernoak eskuratzeko aukera bermatzea

7.2 Energia berriztagarrien proportzioa handitzea

7.3 Energia-eraginkortasunaren hobekuntza-tasa bikoiztea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

ENERGIA-POBREZIA

● Energia-gastua euren gain hartu ezin duten etxeak

Energiarekin zerikusia duten ordainagiriak ordaintzeko atzerapenak dituztela dioten etheen portzentajea

- - - %0,9 - %3,1 - -

● Diru-sarrerekiko, gehiegizko energia-gastua duen etxebizitza kopurua

Gipuzkoako etheen batez besteko energia-ahaleginaren bikoitza baino handiagoa egin behar duen etxe kopurua (diru-sarrerekiko etxe energia-gastuaren portzentajea)

- - 39.837 37.382 38.824 43.709 - -

ENERGIA BERRIZTAGARRIAK

● Eguzki-energia fotovoltaikoaren ekoizpena

Lurraldean urtean ekoizten den eguzki-energia fotovoltaikoa MWh-tan

7.140 7.475 7.878 7.052 7.638 15.144 15.646 19.302

● Energia eolikoaren ekoizpena

Lurraldean urtean ekoizten den energia eolikoa, MWh-tan

69.848 66.703 67.187 65.912 65.523 67.686 61.287 65.287

● Biomatatik abiatutako ekoizten den energia

Biomatatik abiatuta urtean ekoizten den energia (MWh-tan)

1.107.267 1.145.128 1.252.628 1.285.256 1.161.802 917.877 1.110.974 1.182.171

Iturri berriztagarrien kuota

Energia berriztagarrietatik datorren barne kontsumo gordina – inportatutako energia elektrikoaren berriztagarri-frakzioa barne– zati amaierako guztizko kontsumoa

%16,05	%17,06	%15,56	%18,71	%17,71	%19,43	%19,97	%19,17
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

ENERGIA-KONTSUMOA

Azken energia-kontsumoa

Azken energia-kontsumoa Gipuzkoan (ktep)

1.868	1.860	1.981	1.934	1.912	1.642	1.787	1.814
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Azken energia-intentsitatea

Unitate ekonomiko bat sortzeko beharrezko azken energia. Azken energia-kontsumoa eta BPG erlazionatzen ditu. Azken energia-kontsumoa /BPG (tep/M€). (2010eko bilakaera=% 100)

%84	%81	%83	%77	%73	%70	%70	%66
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Lurraldearen energia auto-hornikuntza

Gipuzkoan ekoizten den lehen mailako energiak lurraldeko barne kontsumo gordinari zenbateko ekarpena egiten dion adierazten duen portzentajea.

%5,82	%6,58	%6,67	%7,23	%6,53	%6,28	%6,97	%7,18
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
------	------	------	------	------	------	------	------

Energia-eraginkortasuna foru ekipamenduetan

Gipuzkoako Foru Aldundiaren energia-kontsumo handieneko 10 eraikinen batez besteko kontsumoa (kWh/m²) (eraikin guztien lehen mailako energiaren kontsumoaren % 75 kontzentratzen dute)

261	257	253	247	244	225	235	219
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak hainbat urte darama **energia-trantsizioa** sustatzeko hainbat arlotan lanean. 2021ean, **Gipuzkoako Jasangarritasun Energetikoaren 2050erako Estrategia** onetsi zuen, **energia oinarritzko ondasuntzat jotzean** oinarritzen den Gipuzkoarako energia-eredua ezartzen eta garatzen duena; horrez gain, honako alderdiok hartzen ditu ardaztat: **autokontsumorako** energia **berriztagarrietan** oinarritutako banatzeko energia sortzea; **kudeaketa-eredu energetiko eraginkor eta jasangarri** baterako ekintza-hierarkia; **eraikinen eta ibilgailuen** rol berria; **berriztagarrien hedapen eraginkorra**, autokontsumoaren hedapenarekin batera; gure jarduera ekonomikoaren **deskarbonizazioa**, eta, aldaketa egia bihurtzeko, **tokiko eragileen aliantza**.

BALANTZEA

AURRERABIDE ESKASAK 7.1 ETA 7.2 HELMUGETAN

2020an, gehikuntza nabarmena gertatu zen **energia-pobreziari** dagozkion bi adierazleetan. Handitu egin da energiaren kostuei aurre egiteko neurritz kanpoko esfortzu ekonomikoa egiten duten edo ordainagiriaren ordainketan atzerapenak dituzten etxebizitzien kopurua.

Lurraldearen auto-hornikuntza energetikoa % 10etik beherako portzentajeetan mantendu da.

JARDUNA

Energia berriztagarrien kuota amaierako kontsumoan % 19,17koa da Gipuzkoan; aurrerabide txikiak egin dira azkeneko hiru urteetan, eta Europar Batasunak 2030erako ezarritako helburutik (% 32) urrun dago.

AURRERABIDE POSITIBOA 7.3 HELMUGAN

Hobetzen jarraitzen du Aldundiaren kontsumo handieneko 10 foru eraikinen **energia-eraginkortasunak** (Miramon, Egogain, Errotaburu, Gordailu, Txara I, Jauregia, Koldo Mitxelena, Txara II, Tolosako Artxibo Orokorra eta Julio Caro Baroja). Etengabe joan da murrizten energia-kontsumoa; 261 kWh/m²-koa zen batez besteko kontsumoa 2015ean, eta 219 kWh/m²-koa, berriz, 2022an.

HELBURUA

8 LAN DUINA ETA HAZKUNDE EKONOMIKOA

Maila globalean, pertsona guztientzako hazkunde ekonomiko jarraitua, inklusiboa eta jasangarria, enplegu betea eta lan duina sustatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **12 helmugetatik 2** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealtatera egokituta. Helmuga hauek ingurumenaren degradaziotik bereizitako hazkunde ekonomikoarekin edo turismo jasangarria sustatzearekin lotutako gaiak jorratzen dituzte.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

8.4 Baliabideen ekoizpen eta kontsumo eraginkorra hobetzea, eta hazkunde ekonomikoa ingurumenaren degradaziotik bereiztea

8.9 Lanpostuak sortu eta bertako kultura eta produktuak sustatuko dituen turismo jasangarri bat sustatzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Ingurumen-kudeaketa duten Gipuzkoako enpresak

EMAS ziurtagiria duten Gipuzkoako erakundeak (publikoak eta pribatuak)

21 25 25 25 25 28 27 37

Turismo-ostatu jasangarriak

Eko-etiketa duten Gipuzkoako turismo-ostatuak

1 4 4 6 6 9 11 11

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Moda Jasangarriko Gipuzkoako enpresak

Moda Jasangarriaren Klusterreko enpresak

- - 15 18 25 41 43 45

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentua **sektore ekonomiko "berdeei" laguntzen** ari da – biziklapenaren eta moda jasangarriaren sektoreei, adibidez– hainbat ekimenen bitartez, hala nola Kluster sektorialak sortuta. Gainera, **fiskalitate berdea** bultzatzen da, ingurumen-egokitasuneko ziurtagirien bitartez.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 8.4 ETA 8.9 HELMUGETAN

2022an nabarmen hazi zen **EMAS ziurtagiria** duten **erakunde** publiko eta pribatuen kopurua; 37 dira gaur egun.

Ekoetiketadun turismo-ostatuen kopurua igo egin zen Gipuzkoan, eta 11 ziren 2022an.

JARDUNA

2022an, Gipuzkoako 45 enpresak hartu zuen parte **GFAk bultzatzen duen Moda Jasangarriaren Klusterrean**.

HELBURUA

9 INDUSTRIA, BERRIKUNTZA ETA AZPIEGITURA

Maila globalean, azpiegitura erresilienteak eraikitzea, industrializazio inklusibo eta jasangarria bultzatzea, eta berrikuntza sustatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **8 helmugetatik 2** hartzen du Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Honako alderdi hauek hartzen ditu helmuga honek: industriak berregituratzea, jasangarriak izan daitezen, baliabideak eraginkortasun handiagoz erabilia eta teknologia garbien erabilera sustatuta.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

9.2 Industrializazio inklusiboa eta iraunkorra sustatzea, eta, hemendik 2030era, industriak enpleguari eta barne-produktu gordinari egiten dion ekarpena nabarmen handitzea, egoera nazionalen arabera, eta ekarpen hori bikoiztea gutxien aurreratutako herrialdeetan.

9.4 Industriak berregituratzea, jasangarriak izan daitezen, baliabideak eraginkortasun handiagoz erabilia eta teknologia garbien erabilera sustatuta

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Manufaktura-sektorearen balio erantsia, BPGarekiko proportzioan Manufaktura-sektorearen balio erantsi gordina, BPG errealarekiko proportzioan	%22,3	%22,2	%22,1	%22,4	%22,1	%21,7	%21,9	-
 Balioa - Euskadi							%18	-
Industria-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak Industria-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO ₂ mila tona baliokidetan	-	1.359	1.416	1.180	1.131	1.033	1.241	-
Gipuzkoako enpresa-sektoreak ingurumen-hobekuntzetan inbertitutako euroak Enpresek ingurumenari dagokionez inbertitu eta Gipuzkoako Foru Aldundiak edo Eusko Jaurlaritzak emandako espedienteetan tramitatutako euroen batura	977.170€	3.910.409€	3.025.535€	5.759.361€	12.342.416€	6.015.743€	17.417.623€	18.437.935€

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<p>Gipuzkoako Foru Aldundiak emandako egokitasun-ziurtagiriak</p> <p>Enpresek ingurumenari dagokionez egindako hobekuntzekin lotuta, Gipuzkoako Foru Aldundiak tramitatutako eta aldeko emaitza jaso duten ziurtagirien kopurua</p>	25	27	15	5	9	6	5	9
<p>Ekonomia zirkularreko klusterretan parte hartzen duten enpresak</p> <p>Ekonomia zirkularreko klusterretan parte hartzen duten enpresak</p>	-	5	41	57	62	113	116	146

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak laguntza ematen die enpresei **prebentzioaren eta birziklapenaren arloan ikertzeko eta berrikuntzak** egiteko; energia jasangarriaren arloa ere bultzatzen du, gazteei beka emanda eta ikerkuntza-zentroekin hitzarmenak sinatuta.

BALANTZEA

AURRERABIDE ESKASA 9.2 ETA 9.4 HELMUGETAN

Industria-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioek beheranzko joera zuten 2017az geroztik, baina azkeneko urtean, 2021ean, ikusten da berriro igo direla, 1.241 CO₂ milioi tona baliokidera arte.

18,5 milioi ingurukoa izan zen 2022an **Gipuzkoako enpresa-sektoreak ingurumenaren arloko hobekuntzetan egindako inbertsioa**; horrek kutsadura murriztea dakar, eta eraginkortasun handiagoa energia-kontsumoan eta baliabide materialen kontsumoan. Hona hemen beste datu positibo bat: 2022an, 30 enpresa gehiagok hartzen zuen parte **Ekonomia Zirkularreko Klusterretan** (146 enpresak, guztira, 2022an).

HELBURUA

Maila globalean, udalerriak inklusiboak, seguruak, erresilienteak eta jasangarriak izan daitezten lortzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **10 helmugetatik 6** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga horiek hainbat gairi heltzen diote, hala nola: mugikortasun jasangarria; urbanizazio inklusibo, jasangarri eta parte-hartzailea, udalerrien inpaktua murriztea eta jasangarritasun-planak dituzten hiri eta herrien kopurua handitzea.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

11.2 Garraiatzeko modu jasangarrien erabilera sustatzea

11.3 Urbanizazio inklusiboa, parte-hartzailea eta jasangarria areagotzea

11.4 Kultura- eta natura-ondarea babestea eta zaintzea

11.6 Hirien eta herrien ingurumenarekiko inpaktu negatiboa murriztea, arreta berezia eskainiz airearen kalitateari eta hondakinen kudeaketari

11.a Hiri-eremuen, Hiri-inguruko eremuen eta landa-eremuen arteko lotura ekonomiko, sozial eta ingurumen-lotura positiboa bultzatzea, lurralde-garapenaren plangintza indartuz

11.b Gizarteratzea, baliabideen erabilera eraginkorra, klima-aldaketaren eraginak arintzeko eta aldaketa horretara egokitzeko modua eta hondamendien aurreko erresilientzia sustatzeko politikak eta planak egiten eta ezartzen dituzten hiri eta herrien kopurua handitzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

GARRAIOA

Garraio publikoaren erabiltzaileak Gipuzkoan

Lurraldebus sistemaren barruan dauden zerbitzuen bitartez, garraio publikoan garraiatutako bidaiarien kopurua

22.742.320 23.941.045 24.382.440 24.845.169 25.332.865 15.464.910 19.264.198 26.872.571

Bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarearen erabiltzaileak

Oinez edo bizikletaz, bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarea erabiltzen duten pertsonen kopurua

7.748.155 6.376.097 5.634.175 7.988.213 10.238.096 12.297.319 11.992.831 -

Bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarea oinez erabiltzen duten pertsonak

Bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarea oinez erabiltzen duten pertsonen portzentajea

%80 %78 %77 %75 %78 %75 %79 -

Foru sarea oinez erabiltzen duten emakumeak (erabiltzaile guztiekiko portzentajea)

%49 %52 %47 %55 %44 - %54 %47

Bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarea bizikletaz erabiltzen duten pertsonak

Bizikletetarako-oinekoentzako bideen foru sarea bizikletaz erabiltzen duten pertsonen portzentajea

%20 %22 %23 %25 %22 %25 %21 -

Foru sarea bizikletaz erabiltzen duten emakumeak (erabiltzaile guztiekiko portzentajea)

%14 %19 %16 %20 %21 - %25 %26

Garraio-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak

Gipuzkoako garraio-sektorearen Berotegi-efektuko Gasen emisioak, CO₂ mila tona baliokidetan

- 2.347 2.596 2.664 2.718 2.204 2.316 -

LURZORUAREN ERABILERA ETA TITULARITATEA

Lurzoru artifizializatua

Lurzoru artifizializatua, hektareatan

12.215 12.170 12.304 12.384 12.403 12.384 12.363 12.211

Titularitate publikoko lurzorua

Titularitate publikoko lurzoruen portzentajea

- - - - - - - 40.234,19 %20

ZARATA

Zaratagatiko kutsadura

Bizilagunek edo kanpoan sortutako zarata-arazoak jasaten dituzten biztanleen portzentajea

20,90 - - - - 21,34
♀ 21,10
♂ 21,50

PARTE-HARTZEA

Herritarren parte-hartzearekin egindako Hiri-antolamenduko Plan Orokorrak dituzten udalerrriak

Plangintza 2/2006 Legeari egokituta duen udalerrri kopurua; plangintza prestatzeko

46 - 51 56 58 60 62 63

herritarren parte-hartzea exijitzen du lege horrek

TOKIKO AGENDA 2030

Tokiko 2030 duten udalerriak (indarrean edo prestatzen)

2030 Agenda duten edo prestatzen ari diren udalerrien kopurua	-	-	-	-	-	4 (2021)	7 (2022)	10 (2023)
---	---	---	---	---	---	-------------	-------------	--------------

GFAko Jasangarritasun Departamentua da **ingurumenaren arloko organoa Aldundiak berak onesten dituen planen eta proiektuen ingurumen-ebaluazioko prozesuetan**, Lurraldeko udalerrietako hirigintza-plan ugari bane. Prozesu horien bitartez, **ingurumena babesteko eta hobetzeko irizpideak eta neurriak txertatzen dira, herri eta hirietako bizi-kalitatea eta jasangarritasuna hobetzeko.**

Jardunari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

GARRAIOA

Gipuzkoako bizikleta-azpiegituren gauzatze-maila

Tokiko eta Gipuzkoako Oinarrizko Sareko bizikleta eta oinezkoentzako bideen gauzatze-maila, planifikatuta dagoenarekiko

%61,5 (Tokiko a)	%62,5 (Tokiko a)	%64,5 (Tokiko a)	%65,8 (Tokiko a)	%67,4 (Tokiko a)	%68,7 (Tokiko a)	%68,9 (Tokiko a)
%41,7 (Forala)	%42,0 (Forala)	%43,0 (Forala)	%44,0 (Forala)	%45,5 (Forala)	%45,7 (Forala)	%46,5 (Forala)

LURZORUAREN ERABILERA ETA TITULARITATEA

Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin, titularitate publikokoa izatera pasatu den lurzoru-azalera

Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin, titularitate publikokoa izatera pasatu den lurzoru-azalera [Ha]

-	-	-	-	-	-	-	21,14
---	---	---	---	---	---	---	-------

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 11.a HELMUGAN

Tokiko Agenda 2030 aurrera egiten ari da udal-plangintzako esparru gisa. 2023an, gutxienez 10 udalerrik (Amezketak, Astigarragak, Bergarak, Debak, Idiazabaekl, Irunek, Pasaia, Zarautzek eta Zumarragak) egin dituzte edo ari dira egiten haien **Tokiko 2030 Agendak**.

AURRERABIDE POSITIBOA 11.3 ETA 11.6 HELMUGETAN

Pixkanaka hazten ari da **Hiri-antolamenduko Plan Orokorrak herritarren parte-hartzearekin** egin dituzten **udalerrien** kopurua; 63 udalerrri ziren 2022an.

2020an, %21ekoa zen bizilagunek sortutako edo kanpoko **zaraten arazoak** jasaten zituzten biztanleen kopurua; arazo hori zertxobait gehiago ematen zen gizonen artean emakumeen artean baino.

AURRERABIDE ESKASA 11.2 HELMUGAN

Garraioarena da Gipuzkoan CO₂ emisio gehien sortzen duen sektorea, % 43rekin (2021). Portzentaje hori Autonomia Erkidego mailan duen balioaren gainetik dago; guztizko emisioen % 35 dagokio garraio-sektoreari EAEn.

Lurraldebus sistema barruko zerbitzuen bitartez **garraio publikoan egiten zen bidai kopurua** berreskuratutako egin da 2022an, baita gainditu ere.

Tokiko Oinarrizko Sareko **bizikleta eta oinezkoentzako bideen** % 68,9 gauzatu da, planifikatuta dagoenarekiko, eta Gipuzkoako Oinarrizko Sarekoen % 46,5.

Bizikleta eta oinezkoentzako bideen foru sarearen erabilerari dagokionez, 12 milioi erabilera dituela zenbatesten da, batez ere oinez. Sarea erabiltzen dutenen % 75k, hain zuzen ere, erabiltzen du oinez; horien % 47 emakumeak dira, eta %21ek bakarrik erabiltzen ditu bide horiek bizikletaz. Azken horien artean, % 26 bakarrik dira emakumeak.

HELBURUA

Maila globalean, kontsumo- eta ekoizpen-modalitate jasangarriak bermatzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **11 helmugetatik 7** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Besteak beste, honako gai hauei heltzen diete helmuga horiek: natura-baliabideen kudeaketa jasangarria eta erabilera eraginkorra lortzea; elikaduren xahuketa murriztea; hondakinen sorrera prebenitzea eta hondakinak behar bezala kudeatzea; erosketa publiko jasangarriko jardunbideak ezartzea; eta herritarrei ingurumenari buruzko informazioa ematea.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

12.2 Natura-baliabideak modu jasangarrian kudeatzea eta modu eraginkorrean erabiltzea lortzea

12.3 Elikagaien xahuketa erdira murriztea

12.4 Atmosferara egiten diren emisioak eta uretara eta lurzorura egiten diren isurketak murriztea

12.5 Hondakinen sorkuntza nabarmen murriztea, prebentzioaren, murrizpenaren, birziklapenaren eta berrerabiltzearen bitartez

12.6 Erakundeetan jardunbide jasangarriak erabiltzea, eta jasangarritasunaren inguruko informazioaren berri ematea

12.7 Erosketa publiko jasangarriko jardunbideak ezartzea

12.8 Herritarrei naturarekin harmonian egoteko bizitza-estiloak sustatzeko informazioa ematea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HONDAKINAK								
Hiri-hondakinak Biztanle eta egun bakoitzeko sortutako hiri-hondakinak, kilogramotan	1,16	1,20	1,21	1,22	1,23	1,16	1,20	1,17
Birziklatze-tasa Birziklatzen den hiri-hondakinen portzentajea	%44,89	%46,12	%48,96	%52,41	%53,26	%55,24	%55,32	%54,39
Hondakinen berreskurapen-tasa Gaika bildu eta Gipuzkoako Ingurumen Gunean berreskuratutako etxe hondakinen portzentajea	%49	%50	%53	%57	%57	%58	%60	%60
Hondakinen energia-baloraziotik abiatuta ekoizten den energia Gipuzkoako Ingurumen Gunean (GIG), hondakinen baloraziotik abiatuta, urtean ekoizten den energia (MWh-tan) ²	14.799	24.942	42.151	68.686	65.733	44.567	208.659	207.164
Hondakin Arriskutsuak Gipuzkoak enpresek sortzen dituzten Hondakin Arriskutsuak, tonatan	65.769	64.260	63.243	66.732	69.538	75.987	-	-

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
GNATURALDIA programan parte hartzen duten pertsonak Urtean programa horretan parte hartzen duen pertsona kopurua	120	895	826	4.353	1.158	0	1.594	1.978
Elikagaien aprobeixamendua "Azken minutua" programaren bitartez, berreskuratu eta beharra duten pertsonen banatutako jaki kontsumigarriak, kilogramotan	445.037	476.000	533.749	625.513	602.848	431.406	391.000	471.000

Honako jarduketa hauetan esku hartzen du Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak:

-Hiri-hondakinen kudeaketa hobetzen eta ekonomia zirkularra sustatzen, plangintzaren (GHHPO, Hondakinen Azpiegituren LPS) eta hondakinen prebentzioa, berrerabilpena, birziklapena eta balorizazioa sustatzeko proiektuen eta ekintzen bitartez

² [Gipuzkoako Estrategia Energetikoari](#) jarraikiz, errekuntzaren eraginkortasun energetikoaren faktoreak (R1>0,65) iturri berritzagarriaren izaera aitortzen die (% 50ean) Gipuzkoako Ingurumen Gunean balorizatutako hondakin-mota ezberdinei, lurrun-turbinan lortutako elektrizitate sorkuntzari dagokionez

-**Gnaturaldia programa.** Berriazko programa bat da, Naturari buruzko kalitatezko dibulgazioa helburu duena eta jende guziari zuzenduta dagoena.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 12.5 HELMUGAN

Birziklapen-tasa % 54,39koa da Gipuzkoan; aurreko urtekoarekiko jaitsi egin da azkeneko urtean. Bestalde, % 60koa da hondakinen berreskurapen-tasa; hor sartzen dira Gipuzkoako Ingurumen Gunean berreskuratzen direnak.

AURRERABIDE POSITIBOA 12.8 HELMUGAN

JARDUNA

2022an, **ia 2.000 lagunek** hartu dute parte **GNATURALDIA Programako Natura eta Ingurumeneko III. Zinema Erakustaldiaren** III. edizioan.

HELBURUA

13 KLIMAREN ALDEKO EKINTZA

Maila globalean, klima-aldaketari eta haren eraginei aurka egiteko presazko neurriak hartzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **5 helmugetatik 3** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga hauek klima-aldaketa arintzearekin eta hartara egokitzearekin lotutako gaiak jorratzen dituzte; azken kasu horretan, klima-aldaketaren eraginak murriztea eta alerta goiztiarra aintzat hartuta.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

13.1 Klimarekin eta hondamendi naturalekin zerikusia duten arriskueta egokitzeko gaitasuna eta erresilientzia indartzea

13.2 Politika, estrategia eta planetan, klima-aldaketari (arintzea eta egokitzea) dagozkion neurriak txertatzea

13.3 Klima-aldaketa arintzeari eta aldaketa horretara egokitzeari, klima-aldaketaren ondorioak murrizteari eta alerta goiztiarrari dagokionez, gizakien eta erakundearen heziketa, sentsibilizazioa eta gaitasuna hobetzea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
--	------	------	------	------	------	------	------	------

BEG EMISIOAK

Berotegi-efektuko Gasen emisioak Gipuzkoan

Berotegi-efektuko Gasen guztizko emisioak, CO₂ mila tona baliokidetan (sektoreak: energetikoa, industria, garraioa, bizitegiak, zerbitzuak, nekazaritza, hondakinak eta elektrizitate-elkartrukeari dagozkionak).

-	6.233	6.750	6.427	5.804	4.915	5.337	-
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---

Emisio barreiatuak, biztanle bakoitzeko

Emisio barreiatuak biztanle eta urte bakoitzeko, CO₂ tona baliokidetan

-	5,3	5,7	5,4	5,4	4,6	5,1	-
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---

HERRITARREN KEZKA

Klima-aldaketagatik kezkatuta dauden biztanleak

Klima-aldaketagatik "nahiko kezkatuta", "oso kezkatuta" edo "larriki kezkatuta" dagoela dioten Gipuzkoako biztanleen portzentajea

-	-	%80	-	%90	-	-	-
---	---	-----	---	-----	---	---	---

Klima-aldaketaren aurkako borrokan jarduten dutela dioten biztanleak

Arlo pertsonalean, azkeneko sei hilabeteetan, Klima-aldaketaren aurka borrokatzeko neurriak hartu dituela adierazi duten Gipuzkoako biztanleen portzentajea

-	-	-	-	%85,4	-	-	-
---	---	---	---	-------	---	---	---

TOKIKO EKINTZA

Klima eta Energia Planak dituzten udalerriak (indarrean edo prestatzen)

Klima eta Energia Planak (arintzeko eta/edo egokitzeko) dituzten edo horiek prestatzen ari diren udalerrien kopurua

8	8	9	9	11	16	18	21
---	---	---	---	----	----	----	----

Energiaren plangintza eta kudeaketa aktiboa duten eskualdeak

Energiaren plangintza eta kudeaketa aktiboa duten eta Energia Jasangarriaren eta Energia-pobreziaren Lurralde Mahaian sartu diren eskualdeen kopurua

3	4	5	6	8	8	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---

ONDORIOAK

Hondamendiei egozten zaizkien heriotzak

Zuzenean hondamendiei egozten zaizkien arrazoiengatik hil den pertsona kopurua, 100.000 biztanleko

0	0	0,14	0,14	0	0	0	0,28
---	---	------	------	---	---	---	------

Balioa - Euskadi

0,27

Natura-hondamendiek eragindako ekonomikoak galera

Natura-hondamendiek (uholdeak, ekaitzak, lehorreak) zuzenean eragindako galera ekonomikoak, eurotan

3.828.496	2.555.451	7.190.063	978.036	4.186.809	2.025.623	5.389.864	-
-----------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-----------	---

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
------	------	------	------	------	------	------	------

Klima-aldaketaren aurka borrokatzeko Gipuzkoako 2050 Estrategia egikaritzea

2018an onetsitako Gipuzkoa 2050 Estrategiaren betetze-maila (portzentajea)

-	-	-	%19	%26 ³	%34	%41	%44
---	---	---	-----	------------------	-----	-----	-----

Karbono-aztarna kalkulatzeko diru-laguntzak jaso dituzten enpresak

Karbono-aztarna kalkulatzeko, hobekuntza-plana egiteko eta MITECO

-	-	-	-	-	-	-	30
---	---	---	---	---	---	---	----

³ 2019ko ebaluazio-ixostenean, 2019rako %27ko aurrerapen-maila eskaintzen zen. Zifra hori berrikusi eta zuzendu egin da ondorengo bi edizioetan.

erregistratzeko laguntza jaso duten
Gipuzkoako enpresen kopurua

**Haien emisioak Gipuzkoako
Borondatezko Karbono Funtsaren
bitartez konpentsatu dituzten
enpresak**

Haien emisioak Gipuzkoako
Borondatezko Karbono Funtsaren bitartez
konpentsatu dituzten Gipuzkoako
enpresen kopurua

10

GFAko Jasangarritasun Departamentuaren jardunaren zati handi batek emisioak murrizten eta lurraldea klima-aldaketara hobeto egokitu dadin laguntzen du. **Klima-aldaketaren aurka borrokatzeko Gipuzkoako Estrategia** bat izateaz gain, GFAk **NATURKLIMA** Fundazioa sortzearen aldeko apustua egin du, **Gipuzkoan klima-gobernantzaren** funtsezko eragile izan dadin.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 13.3 HELMUGAN

Lurraldeko bederatzi eskualdek dute **energia-jasangarritasunaren plangintza eta kudeaketa aktibo bat**. Halaber, Lurraldeko biztanleriaren %90 batzen duten Gipuzkoako 21 udalerrik dituzte **indarrean edo ari dira prestatzen Klima eta Energiari buruzko planak**.

Gipuzkoako 30 enpresak jaso dituzte diru-laguntzak 2022an haien Karbono-aztarna kalkulatzeko, murrizteko eta MITECOen erregistratzeko, eta **10 enpresak konpentsatu dituzte haien emisioak**, Gipuzkoako Borondatezko Karbono Funtsaren bitartez.

AURRERABIDE ESKASA 13.2 HELMUGAN

Berotelegi-efektuko Gasen emisioak gehitu egin dira 2020. eta 2021. Urteen artean, 4.915 urteko tCO₂e-tik 5.337 tCO₂e-ra.

AURRERABIDE ESKASA 13.1 HELMUGAN

Klima-aldaketa arintzeko urrats asko egin den arren, beharrezkoa da lehenbailehen ekitea klima-aldaketara **egokitzeari**, gure lurraldeko klima-mehatxu nagusiei buruz dakigun guztian oinarrituta. Lehenengo urratsak egiten ari dira, datozen urteotan bultzatu behar den azpiegitura berdea hobetzeko programa baten bitartez.

HELBURUA

Maila globalean, ozeanoak, itsasoak era itsasoko baliabideak kontserbatzea eta modu jasangarrrian erabiltzea, garapena jasangarria izan dadin.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **10 helmugetatik 4** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziarako helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga horiek lurreko jardueren eraginez itsasoan sortutako kutsadura prebenitzairekin eta kudeatzairekin, eta kostaldeko eta itsasoko zonak kudeatzairekin eta zaintzairekin lotutako gaiak heltzen diete.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

14.1 Itsasoaren kutsadura prebenitzea eta murriztea, batez ere lurreko jardueren sortutakoa

14.2 Itsasoko eta itsasertzeko ekosistemak modu jasangarrrian kudeatzea eta babestea, efektu kaltegarri garrantzitsuak saihesteko, eta horiek berreskuratzeko neurriak hartzea, ozeanoen osasuna eta produktibitatea lehengoratzeko helburuz

14.3 Ozeanoen azidotzearen efektuak minimizatzea eta horiei aurre egitea, baita maila guztietan lankidetzaz zientifiko handiagorekin ere

14.5 Kostako eta itsasoko zonen %10 gutxienez kontserbatzea, lege nazionalen eta nazioarteko zuzenbideari jarraiki, eta dagoen informazio zientifiko onenean oinarrituta

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Itsas-zabarragatiko kutsadura Kaletan dagoen itsas-zabor kontzentrazioa (item kopurua/ 100 metro trantsektu)	392	427	317	472	347	322	94	412
Hondartzetako uren bainurako kalitatea Kalitate Bikaina ematen duten laginketa-estazioen portzentajea	%78	%78	%87	%91	%95	%95	%95	%100
Kostaldeko uren kalitatea Egoera ekologiko ona edo oso ona duten kostaldeko ur-masen portzentajea	%66	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Kostaldeko eta estuarioetako Babestutako Natura-espazioak Kostaldeko eta estuarioetako espazioak barne hartzen dituzten Babestutako Natura-espazioak	3.034	3.034	3.034	3.034	3.034	3.034	3.034	3.034
Hondartzan sortutako hondakinak birziklatzen dituztela dioten Gipuzkoako biztanleak Sortutako hondakinak behar bezala kudeatzeko, hondartzetan erabilgarri dauden bitartekoak erabiltzen dituztela dioten Gipuzkoako biztanleen portzentajea	-	-	-	-	-	-	%32	%62

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Barreiatutako zabor-pilaketako fokuak desagerraraztea

Konponbidea eman zaien zabor-pilaketako fokuen portzentajea

- - - - - %5 %13 %17

Hondartzen garbiketa

Gipuzkoako hondartzetan bildutako zabor tonak (Donostiako hondartzetakoak kontuan hartu gabe)

760,25 899,95 805,71 767,22 664,37 687,32 577,17 878,69

Gaikako bilketa hondartzetan

Gipuzkoako hondartzetan gaika bildutako zaborren portzentajea (Donostiako hondartzetakoak kontuan hartu gabe)

%0 %0 %0 %6,75 %6,10 %3,12 %2,7 %4,2

GFAko Jasangarritasun Departamentuak hondartzen kudeaketarako programa bat du, **kostaldeko hareatzen** kudeaketaren ikuspegi gero eta integralago batekin. Kudeaketa hori Gipuzkoako hondartzetan egiten da, Donostiakoetan izan ezik.

Nabarmentzekoak dira itsasora irits daitekeen **barreiatutako zaborra prebenitzera eta biltzera** bideratutako ekintzak, eta **hareatzetan hondakinak prebenitzeko kanpainak**. 2020an, zehazki, barreiatutako zabor-pilaketako fokuen inbentarioa egin zen; agiri horren arabera, 536 foku daude guztira, eta Gipuzkoako Foru Aldundia horietan lanean ari da, pixkanaka desagere daitezzen lortzeko.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 14.1 HELMUGETAN

Gipuzkoako **hondartzetan, bainurako uren kalitatea** progresiboki hobetzen joan da azkeneko urteetan eta, 2022an, laginketa-estazioen % 100ean Bikaina zen uren kalitatea.

Gainera, arlo horretan bertan, nabarmentzekoa da **hondartzetan sortutako hondakinak behar bezala bereizten dituztela** diotenen portzentajea (% 62).

2020an **barreiatutako zabor-pilaketako fokuen inbentarioa** egin eta 536 foku daudela ondorioztatu ondoren, Gipuzkoako Foru Aldundia horietan lanean ari da, pixkanaka desagere daitezzen lortzeko. 2022an, foku horien % 17an jardun zen dagoeneko.

HELBURUA

Maila globalean, lehorreko bizitza babestea, leheneratzea eta modu jasangarrian erabil dadin sustatzea, basoak modu jasangarrian kudeatzea, basamortutzearen aurka borrokatzea, lurren degradazioa inbertitzea eta biodibertsitatearen galera gelditzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **12 helmugetatik 6** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziako helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga horiek lurreko ekosistemen, ur gezako barnealdeko ekosistemen, basoetako eta mendietako ekosistemen kontserbazioarekin, leheneratzearekin eta erabilera jasangarriarekin lotutako gaiari heltzen diete. Gainera, barne hartzen dute kutsatutako lurzoruen leheneratzea eta espezie exotiko inbaditzaileen prebentzioa.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

15.1 Lurreko eta barnealdeko ur gezen ekosistemen kontserbazioa, leheneratzea eta erabilera jasangarria ziurtatzea, batez ere baso, hezegune, mendi eta eremu elkorrena

15.2 Baso mota guztien kudeaketa jasangarria sustatzea, deforestazioa geldiaraztea, degradatutako basoak berreskuratzea, eta nabarmen handitzea oihaneztapena eta baso-berritzea

15.3 Lur eta lurzoru kutsatuak leheneratzea

15.4 Mendi-ekosistemen kontserbazioa ziurtatzea, haien dibertsitate biologikoarena barne, garapen jasangarriko funtsezko onurak ematen duten gaitasuna hobetzeko helburuz

15.5 Natura-habitaten degradazioa murriztea, biodibertsitate-galera geldiaraztea, eta mehatxupearan dauden espezieak babestea eta haien desagertzea saihestea

15.8 Espezie exotiko inbaditzaileak sar daitezten prebenitzea, eta nabarmen murriztea espezie horiek lurreko eta uretako ekosistemetan dituzten eragin kaltegarriak, eta lehentasunezko espezieak kontrolatzea edo desagerraraztea

EGOERA GIPUZKOAN

Testuinguruari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
--------------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

BABESTUTAKO AZALERA

Babes bereziko azalera- proportzioa, azalarekiko azalarekiko	azalera- guztizko	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Babes bereziko azalera, guztizko azalarekiko		%23,12	%22,9	%23,22	%24,08	%23,94	%23,94	%23,19	%23,19
Balioa - Euskadi									%23,61

Babestutako natura-espazioak	Babestutako natura-espazioek okupatzen dituzten hektareak	44.776	44.776	44.776	44.776	44.776	44.776	44.776	44.776
Baso erdi-naturalak	Baso erdi-naturalek okupatzen dituzten hektareak	-	47.981	-	47.721	48.299	47.928	48.046	48.091
Zuhaitzdun baso-azalera	Baso-azalera (hektareatan), basoak, landaketa-basoak eta galeria-basoak barne	-	123.790	-	117.928	121.579	121.676	121.865	121.925
Baso-azalera ziurtatua	PEFC programaren arabera ziurtatutako baso-azalera	22.213	22.634	22.935	23.121	23.727	24.542	25.545	26.654
Babestutako mendi-ekosistemak	Babestutako Natura-espazioen baten barruan egonik, 1.000 metrotik gorako altueran dagoen azalera portzentajea	%98	%98	%98	%98	%98	%98	%98	%98

DESAGERTZEKO ARRISKUAN ETA EGOERA ZAURGARRIAN DAUDEN ESPEZIEAK

Desagertzeko arriskuan eta egoera zaurgarrian dauden fauna-espezieak	"Desagertzeko arriskuan" eta "zaurgarriak" kategorietan katalogatuta dauden Gipuzkoako fauna-espezieen kopurua	35	35	35	35	35	35	35	35
Desagertzeko arriskuan eta egoera zaurgarrian dauden flora-espezieak	"Desagertzeko arriskuan" eta "zaurgarriak" kategorietan katalogatuta dauden Gipuzkoako flora-espezieen kopurua	56	56	56	56	56	56	56	56

Gutzizko azalerarekiko **Babes bereziko azalera** duen proportzioari dagokionez, ondorengoa nabarmentzen da Gipuzkoako eskualdeetan:

Urola Kosta eta Tolosaldea dira (% 30,81 eta % 28,31ko proportzioekin, hurrenez hurren, guztizko azalerarekiko babes bereziko azalera proportzio handiena duten eskualdeak; Behe Bidasoa eskualdea da, berriz, babes bereziko azalera-proportzio txikiena duena, guztizko azalaren % 13,14rekin.

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
------	------	------	------	------	------	------	------

AZALERA LEHENERATZEA

Zona degradatuen leheneratzea	Leheneratutako azalera degradatu hektareak	0	0,12	1	1,6	0,6	4,42	37,39	50,5
--------------------------------------	--	---	------	---	-----	-----	------	-------	------

ESPEZIEEN KUDEAKETA

Arriskuan egonik (arriskuan eta egoera zaurgarrian), kudeaketa- edo berreskuratze-planak dituzten espezieen proportzioa	Arriskuan egonik (arriskuan eta egoera zaurgarrian), kudeaketa- edo berreskuratze-planak dituzten espezieen	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
--	---	------	------	------	------	------	------	------	------

Espezie inbaditzaileen gaineko kontrola Gipuzkoan

Gipuzkoako Foru Aldundiak espezie inbaditzaileak kontrolatzeko eta desagerrarazteko egin duen inbertsioa, eurotan (€)	46.600	53.600	63.600	69.078	69.078	59.000	55.000	40.000
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Jasangarritasun Departamentuak **Natura 2000 Sareari** eragin diezaioketen planen eta proiektuen ingurumen-ebaluazioan lan egiten du, bai eta beste plan, programa eta proiektu batzuen ingurumen-ebaluazioan ere, eta **lurreko ekosistemei eta florari eta faunari** dagokienez, neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileak ezartzen ditu. Gainera, **Gipuzkoarako azpiegitura-sare berde bat mugariztatzeko eta planifikatzeko eta degradatutako espazioak leheneratzeko** lanean ari da, **udalekin elkarlanean**.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 15.1, 15.2 ETA 15.4 HELMUGETAN

Zuhaitzdun baso-azalera handituz joan da 121.925 hektareara iritsi arte, basoak, landatutako basoak eta galeria-basoak barne; gainera, 26.654 hektareako **ziurtatutako baso-azalera** zuen 2022an, PEFC programari jarraikiz.

Babestutako mendi-ekosistemei dagokienez, gainera, 1.000 metroko altueratik gorako azaleraren % 98 Babestutako Natura-espazioaren baten barruan dago.

AURRERABIDE POSITIBOA 15.3 HELMUGAN

JARDUNA

2022an, aurreko urteetan baino **degradatutako zonen azalera handiagoa leheneratu** da, 50,5 hektarea, hain zuzen ere; 2016an, adibidez, 0,12 hektarea bakarrik leheneratu zen.

AURRERABIDE ESKASA 15.5 HELMUGAN

JARDUNA

Mehatxupean dauden espezieen (arriskuan eta egoera zurgarrian) % 3,2k bakarrik dituzte **kudeaketa- edo berreskuratze-planak**.

HELBURUA

16 **BAKEA, JUSTIZIA
ETA INSTITUZIO
SENDOAK**

Maila globalean, garapen jasangarrirako gizarte baketsuak eta inklusiboak sustatzea, guztioi justiziarako sarbidea erraztea, eta erakunde eraginkorrak eta inklusiboak sortzea maila guztietan.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **12 helmugetatik 2** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga horiek erakunde eraginkorrak eta gardenak sortzearekin eta, maila guztietan, erabaki inklusiboak, parte-hartzaileak eta adierazgarriak hartzea bermatzearekin lotutako gaiei heltzen diete.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

16.6 Kontuen berri emango duten erakunde eraginkor eta gardenak sortzea, maila guztietan

16.7 Maila guztietan erabaki inklusibo, parte-hartzaile eta ordezkagarriak hartzen direla bermatzea

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

Argitaratutako ingurumen-txostenak

Ingurumenari buruzko interesdun informazioa duen txosten kopurua, Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentuak argitara emandakoak (ingurumenarekin lotutako haien egoerari buruzko txostenak eta Departamentuaren politiken ebaluazio-txostenak)

- - - - 6 11 7 7

Parte hartzeko egitura egonkorak

Parte hartzeko egitura formalen kopurua (Hondartzen Mahaia, Energiaren Mahaia eta Hondakinen Mahaia eta Energia-jasangarritasunaren Batzordea)

1 3 4 4 4 4 4 4

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea – Hondartzen Mahaia

%22 %22

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea – Energiaren Mahaia

%76 %76

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea – Hondakinen Mahaia

%55 %55

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea – Energia-jasangarritasunerako Batzordea

%41 %41

GFAko Jasangarritasun Departamentuak denbora asko darama **parte-hartze sektorialeko egitura egonkorak** sortzeko eta mantentzeko lanean.

BALANTZEA

AURRERABIDE POSITIBOA 16.7 HELMUGAN

JARDUNA

2022an, lau izan ziren Departamentuak **parte hartzeko** sustatutako **egitura formalak**: Hondartzen Mahaia, Energiaren Mahaia eta Hondakinen Mahaia eta Energia-jasangarritasunerako Gipuzkoako Foru Batzordea. % 48,5ekoa da Mahai horietan parte hartzen duten emakumeen batez besteko portzentajea.

HELBURUA

17 HELBURUAK
LORTZEKO
ITUNAK

Maila globalean, ezarpen-baliabideak indartzea, eta Garapen Jasangarrirako Munduko Ituna biziberritzea.

Helburu honetan, Nazio Batuen Erakundeak planteatzen dituen **19 helmugetatik 4** hartzen ditu Jasangarritasun Departamentuak erreferentziazko helburutzat, Gipuzkoako testuingurura eta errealitatera egokituta. Helmuga horiek erakunde eraginkorrak eta gardenak sortzearekin eta, maila guztietan, erabaki inklusiboak, parte-hartzaileak eta adierazgarriak hartzea bermatzearekin lotutako gaiei heltzen diete.

ERREFERENTZIAZKO-HELMUGAK

17.14 Garapen jasangarrirako politiken koherentzia hobetzea

17.16 Askotariko interesdunen arteko aliantzak sustatzea, ezagupenak, espezializazioa, teknologia eta finantza-baliabideak mobilizatu eta elkartrukatuko dituztenak, Garapen Jasangarriko Helburuak lortzeko helburuz

17.17 Arlo publikoan, publiko-pribatuan eta gizarte zibilaren arloan aliantza eraginkorrak eratzea sustatzea eta bultzatzea

17.19 Garapen jasangarriaren arloan egindako aurrerapenak neurtzeko aukera emango duten adierazleak prestatzea

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN JARDUNA

Jardunari dagozkion adierazleak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
---------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

Garapen jasangarriko helburuak lortzeko sareak eta aliantzak

Gipuzkoako Foru Aldundiko Jasangarritasun Departamentua presente dagoen edo hark sustatzen duen Garapen Jasangarriarekin lotutako sare eta aliantza kopurua

-	-	-	-	7	7	7	14
---	---	---	---	---	---	---	----

GFAko Jasangarritasun Departamentuak sustatutako sareak/aliantzak

2	-
---	---

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea
- GK Green Fashion Klusterra

78%	-
-----	---

Parte hartzen duten emakumeen portzentajea
- GK Recycling Klusterra

43%	-
-----	---

BALANTZEA

EGOERA POSITIBOA 17.16 HELMUGAN

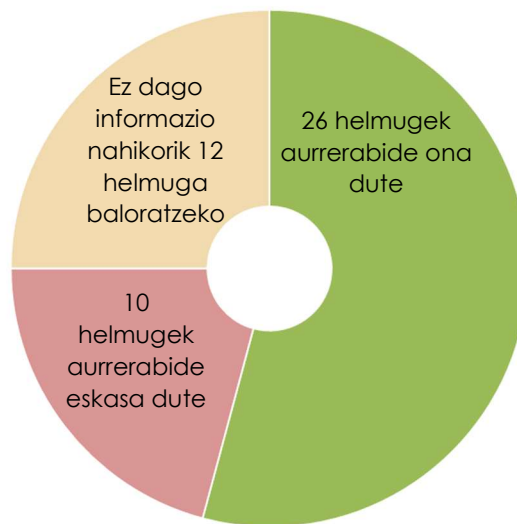
JARDUNA

Jasangarritasun Departamentuak **Garapen Jasangarriko Helburuekin lotutako bi Kluster** sustatzen ditu (GK Green Fashion Klusterra eta GK Recycling Klusterra) eta, gainera, **beste zazpi saretako/aliantzatak**o kide da.

5. Analisiaren laburpena

Jarrian, Gipuzkoako ingurumen-helmugekin lotutako datu nabarmenen laburpen grafikoa aurkezten da. Dagoen informazioan oinarrituta, aztertutako 48 helmugetatik, aurrerapen ona izaten ari dira 26 helmuga, hau da, helmugen erdia baino gehiago. Bestalde, 10 helmuga aurrerabide eskasak erakusten ari dira, eta 12 helmugen kasuan, ez dago haien aurrerabidea baloratzeko behar adina informazio.

GJH	Aurrerabide ona izaten ari diren helmugak	Aurrerabide eskasa izaten ari diren helmugak	Erronkak
	2.4 Produktibitatea eta ekoizpena handitzen duten, ekosistemak mantentzen laguntzen duten eta klima-aldaketara egokitzeko gaitasuna indartzen duten nekazaritza-jardunbide erresilienteak aplikatzea		
	3.9 Airearen, uraren eta lurzorua kutsadurak osasunean duten eragin kaltegarria murriztea		
	4.7 Ikasle guztiek garapen jasagarria sustatzeko beharrezko ezagupen teoriko eta praktikoak euren gaitasuna ditzaten ziurtatzea		
	5.c Genero-berdintasuna eta emakume eta neska guztien ahalduntzea maila guztietan sustatzeko politika egokiak eta lege aplikagarriak onartzea eta indartzea		
	6.1 Edateko ura guztientzako, modu parekidean eta arrazoizko prezio batean izatea lortzea 6.3 Uraren kalitatea hobetzea, kutsadura murriztuz 6.6 Urarekin lotutako ekosistemak babestea eta leheneratzea	6.2 Saneamendu-zerbitzu egokiak eskuragarri izan daitezzen lortzea	Oraindik hondakin-uren tratamendurik ez duten 10 hirigune daude.

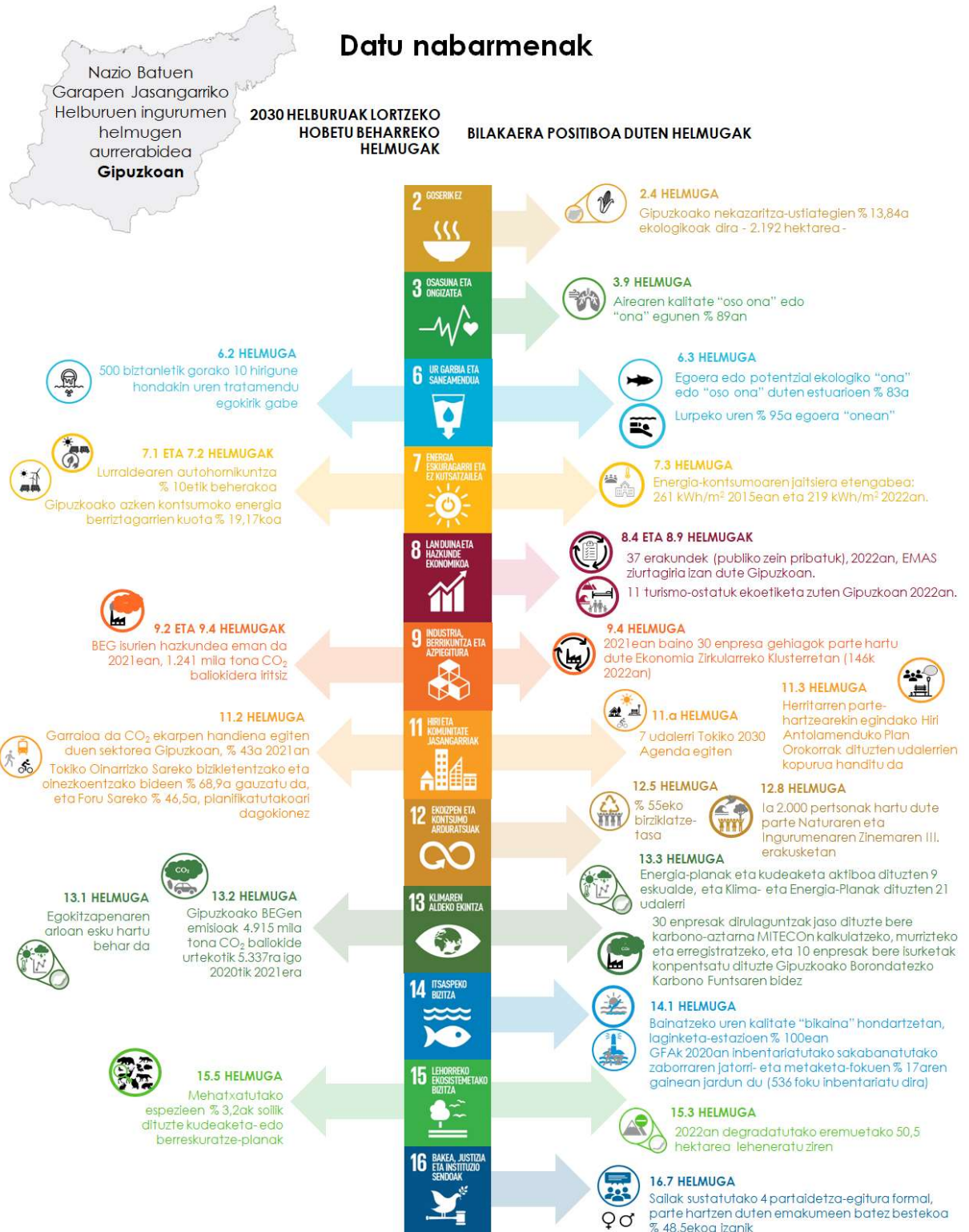
GJH	Aurrerabide ona izaten ari diren helmugak	Aurrerabide eskasa izaten ari diren helmugak	Erronkak
	<p>7.3 Energia-eraginkortasunaren hobekuntza-tasa bikoiztea</p>	<p>7.1 Energia-zerbitzu eskuragarri, fidagarri eta modernoak eskuratzeko aukera bermatzea 7.2 Energia berri-erabileraren proportzioa handitzea</p>	<p>ENERGIA-POBREZIA. Eguneratuta izatea informazioa, sexuaren arabera banakatuta, eraginkortasun handiagoz esku hartu eta sexuagatiko, adinagatiko, jaioterriagatik eta beste arrazoi batzuegatiko desparekotasunak murriztu ahal izateko. BERRITAGARRIAK. Energia berri-erabileraren kuota amaierako kontsumoan % 19,17koa da Gipuzkoan; aurrerabide txikiak egin dira azkeneko hiru urteetan, eta Europar Batasunak 2030erako ezarritako helburutik (% 32) urrun dago.</p>
	<p>8.4 Baliabideen ekoizpen eta kontsumo eraginkorra hobetzea, eta hazkunde ekonomikoa ingurumenaren degradaziotik bereiztea 8.9 Lanpostuak sortu eta bertako kultura eta produktuak sustatuko dituen turismo jasangarri bat sustatzea</p>		
		<p>9.2 Industrializazio inklusiboa eta jasangarria sustatzea, eta hemendik 2030. urtera arte, nabarmen areagotzea industriak enpleguari eta barne-produktu gordinari egiten dien ekarpena 9.4 Industriak berregituratzea, jasangarriak izan daitezen, baliabideak eraginkortasun handiagoz erabili eta teknologia garbien erabilera sustatuta</p>	
	<p>11.3 Urbanizazio inklusiboa, parte-hartzailea eta jasangarria areagotzea 11.4 Kultura- eta natura-ondarea babestea eta zaintzea 11.6 Hirien eta herrien ingurumenarekiko inpaktu negatiboa murriztea, arreta berezia eskainiz airearen kalitateari eta hondakinen kudeaketari 11.a Hiri-eremuen, Hiri-inguruko eremuen eta landa-eremuen arteko lotura ekonomiko, sozial eta ingurumen-lotura positiboa bultzatzea, lurralde-garapenaren plangintza indartuz 11.b Gizarteratzea, baliabideen erabilera eraginkorra, klima-aldaketaren eraginak arintzeko eta aldaketa horretara egokitzeko modua eta hondamendien aurreko erresilientzia sustatzeko politikak eta planak egiten eta ezartzen dituzten hiri eta herrien kopurua handitzea</p>	<p>11.2 Garraiatzeko modu jasangarrien erabilera sustatzea</p>	

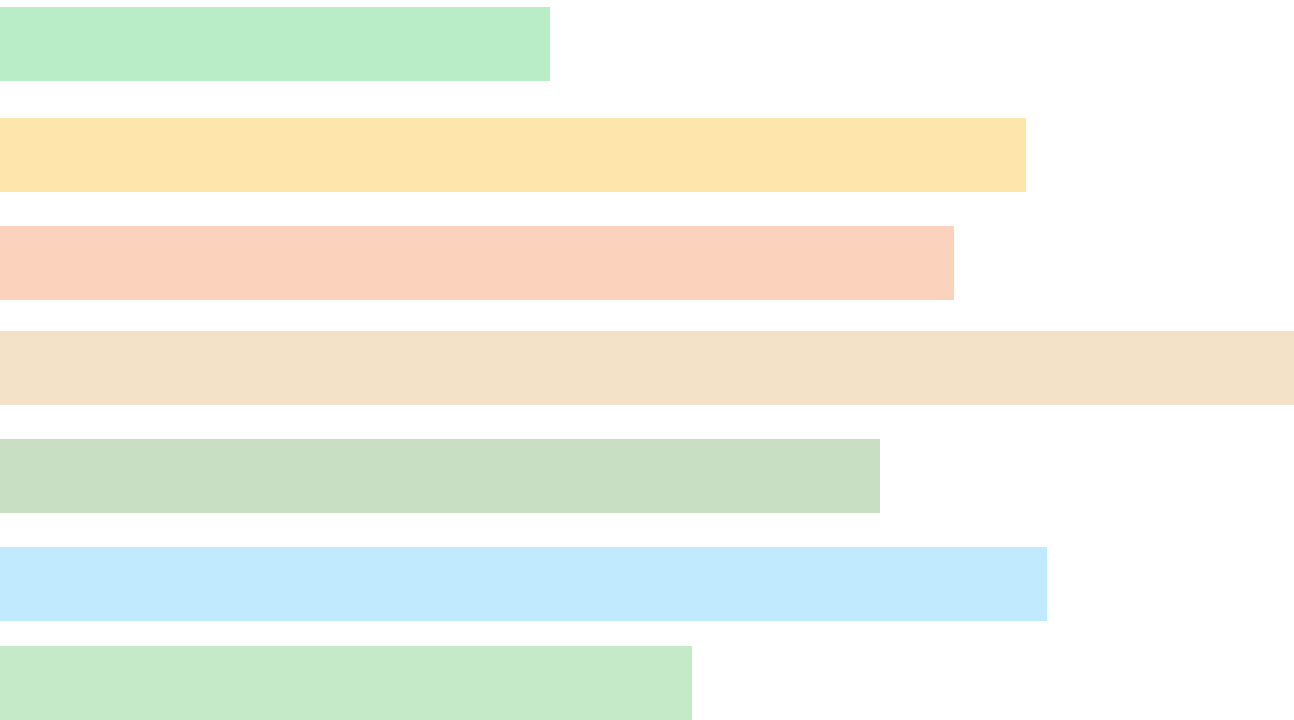
GJH	Aurrerabide ona izaten ari diren helmugak	Aurrerabide eskasa izaten ari diren helmugak	Erronkak
	<p>12.4 Atmosferara egiten diren emisioak eta uretara eta lurzorura egiten diren isurketak murriztea</p> <p>12.5 Hondakinen sorkuntza nabarmen murriztea, prebentzioaren, murrizpenaren, birziklapenaren eta berrerabiltzearen bitartez</p> <p>12.8 Herritarrei naturarekin harmonian egoteko bizitza-estiloak sustatzeko informazioa ematea</p>		<p>Erosketa eta Kontratazio Arduraturako GFaren irizpideei buruzko adierazleak txertatzea.</p>
	<p>13.3 Klima-aldaketa arintzeari eta aldaketa horretara egokitzeari, klima-aldaketaren ondorioak murrizteari eta alerta goiztiarri dagokionez, gizakien eta erakundeen heziketa, sentsibilizazioa eta gaitasuna hobetzea</p>	<p>13.1 Klimarekin eta hondamendi naturalekin zerikusia duten arriskueta egokitzeko gaitasuna eta erresilientzia indartzea</p> <p>13.2 Politika, estrategia eta planetan, klima-aldaketari (arintzea eta egokitzea) dagozkion neurriak txertatzea</p>	
	<p>14.1 Itsasoaren kutsadura prebenitzea eta murriztea, batez ere lurreko jarduerak sortutakoa</p>	<p>14.5 Kostako eta itsasoko zonen %10 gutxienez kontserbatzea, lege nazionaleri eta nazioarteko zuzenbideari jarraiki, eta dagoen informazio zientifiko onenean oinarrituta</p>	
	<p>15.1 Lurreko eta barnealdeko ur gezen ekosistemen kontserbazioa, leheneratzea eta erabilera jasangarria ziurtatzea, batez ere baso, hezegune, mendi eta eremu elkorrena</p> <p>15.2 Baso mota guztien kudeaketa jasangarria sustatzea, deforestazioa geldiaraztea, degradatutako basoak berreskuratzea, eta nabarmen handitzea oihaneztapena eta baso-berritzea</p> <p>15.3 Lur eta lurzoru kutsatuak leheneratzea</p> <p>15.4 Mendi-ekosistemen kontserbazioa ziurtatzea, haien dibertsitate biologikoarena barne, garapen jasangarrirako funtsezko onurak ematen duten gaitasuna hobetzeko helburuz</p>	<p>15.5 Natura-habitaten degradazioa murriztea, biodibertsitate-galera geldiaraztea, eta mehatxupearan dauden espezieak babestea eta haien desagertzea saihestea</p>	
	<p>16.7 Maila guztietan erabaki inklusibo, parte-hartzaile eta ordezkagarriak hartzen direla bermatzea</p>		
	<p>17.16 Askotariko interesdunen arteko aliantzak sustatzea, ezagupenak, espezializazioa, teknologia eta finantza-baliabideak mobilizatu eta elkartrukatuko dituztenak, Garapen Jasangarriko Helburuak lortzeko helburuz</p>		
			<p>Ondorengo helmugak txertatzeko aukera baloratzea: 18.15 Kultura-ondarea babesten dela eta balioa ematen zaiola ziurtatzea, kohesio soziala eta</p>

GJH	Aurrerabide ona izaten ari diren helmugak	Aurrerabide eskasa izaten ari diren helmugak	Erronkak
			<p>kide izatearen sentimendua indartzeko eta hirigintza, turismo jasangarria eta beste arlo batzuk garatzeko politikekin lotzeko.</p> <p>18.16 Kultura-ondare immaterialarekin zerikusia duen jakintza transmititu dadin sustatzea eta babestea, baita tokiko biodibertsitatearekiko eta naturarekiko lotura ere, kulturaren eta hizkuntzaren bitartez.</p> <p>18.17 Klima-aldaketak kultura-ondarean izan ditzakeen ondorioak identifikatzea eta prebenitzea.</p>

6. Datu nabarmenak

Gipuzkoako ingurumen-helmugen aurrerabidearen analisiarekin lotutako datu nabarmenen laburpen grafikoa aurkezten da.

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Jasangarritasun
Departamentua

Diputación Foral
de Gipuzkoa
Departamento de
Sostenibilidad

**Gipuzkoako
Iraunkortasunaren Behatokia**
Observatorio de la
sostenibilidad de Gipuzkoa